

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань правової політики

8 січня 2024 року

Веде засідання голова Комітету МАСЛОВ Д.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, ще раз, колеги, всіх вітаю на засіданні Комітету з питань правової політики. У нас вже ввімкнений відеозапис засідання.

Повідомляю, що у відповідь на пропозицію провести засідання комітету в режимі відеоконференцзв'язку надійшла згода більше половини членів комітету. Отже, можемо проводити засідання у відповідності до Закону "Про комітети Верховної Ради України".

Давайте спробуємо встановити кворум. Колеги, Бабій.

БАБІЙ Р.В. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Божик.

БОЖИК В.І. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Макаров.

МАКАРОВ О.А. Присутній. Макаров присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – присутній. Макаров присутній. Є.

Німченко Василь Іванович. Німченко.

Новіков.

Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павло Васильович.

Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Соболєв.

СОБОЛЄВ С.В. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. На місці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шпенюв.

Отже, 15 членів комітету у нас присутні. Кворум є. Отже, оголошую засідання комітету відкритим.

ВЛАСЕНКО С.В. Пане голово, Власенко присутній. У мене просто там якісь були проблеми з комунікацією.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все. І Сергій Володимирович Власенко також присутній. Тобто 16 членів комітету присутні, кворум є. Отже, оголошую засідання комітету відкритим.

Повідомляю, що проект порядку денного було... Вибачайте, колеги, просто захворівший трошки.

Проект порядку денного був розісланий народним депутатам завчасно, отже пропоную перейти до прийняття порядку денного за основу.

_____. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.
Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Князевич – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.

Німченко.

Новіков.

Павліш Павло Васильович.

ПАВЛІШ П.В. Перепрошую. Павліш – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже.

16 членів комітету – за. Проти – 0. Утрималось – 0. Отже рішення прийнято.
Дякую, колеги.

Чи є пропозиції до порядку денного? Чи будемо переходити до...

ФРІС І.П. Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу. Ігор Павлович Фріс.

ФРІС І.П. Пане голово, прошу виключити з порядку денного законопроект 10208 і перенести його на наступне засідання. На жаль, ми не встигли опрацювати всі зауваження Міністерства юстиції, які надійшли буквально вчора. І тому прошу його перенести. Ми там доопрацьовуємо його.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Так, ще пропозиції? Давайте проголосуємо пропозицію Ігора Павловича Фріса, колеги. Щодо Ігор Павлович Фрісі і його підкомітет відповідальні за підготовку даного законопроекту, знають, що дійсно мають узгодити ще з Міністерством юстиції певні питання. Якщо...

ДЕМЧЕНКО С.О. Можна з цього питання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви з цього? Прошу. Сергій Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую.

Я хотів би дізнатися. А ми цей законопроект, всі пам'ятають члени комітету, приймали в дуже прискореному режимі і призначали засідання посеред днів сесійних відповідних, що якась була терміновість відповідна, да. Прошло стільки часу і от зараз ми його відкладаємо.

Скажіть, будь ласка, в чому був сенс тоді призначити так терміново засідання щодо розгляду цього законопроекту, який, ну, за думкою представників усіх фракцій, був недосконалим і не було необхідності його внесення терміново? І чому ми зараз відкладаємо, що в нас відпала яка терміновість, з яких причин?

Ну, щоб зрозуміти просто: тоді згвалтували комітет і призначили засідання, і примусили проголосувати за цей законопроект терміново. Що змінилося, Ігор Павлович?

Дякую.

ФРІС І.П. Дякую, Сергій Олексійович.

Нічого не змінилося. Він дійсно терміновий, він дійсно потрібний, він вирішує питання щодо балансу і нарешті надання можливості здійснювати фінансування знищеної нерухомості за рахунок сертифікатів державних. Але в процедурі ми пригадаємо, що ми його приймали з урахуванням статті 116, нам необхідно було внести зміни в Закон "Про іпотеку", в Закон "Про нотаріат", в Закон "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно".

Вказані зміни і пропозиції були подані, у нас близько 40 правок, були подані правки як авторами законопроекту, були подані мною правки, були подані нашими колегами з інших депутатських фракцій і груп, і нашими колегами з нашої фракції були подані правки.

Ми сформували таблицю до другого читання. Вона була готова на цей комітет. В четвер вона була опрацьована всіма, скажімо так, ну, стейкхолдерами, в першу чергу автором законопроекту, в тому числі Оленою Шуляк. І ми направили цю пропозицію Міністерству юстиції.

Міністерство юстиції почало видавати одне за другим деякі зауваження. Деякі зауваження є слушні, деякі зауваження нам необхідно все ж таки відстояти і залишити цей законопроект в цій позиції, яка була озвучена автором, мною і іншими нашими колегами. Тому задля цього, щоби вийти на збалансований законопроект, ми дійсно просимо комітет підтримати виключити його з порядку денного сьогодні і дати можливість нам все ж таки завершити його опрацювання в тому форматі, в якому необхідно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, ставлю на голосування пропозицію...

ДЕМЧЕНКО С.О. Я перепрошую, пане Денисе, я коротко. У мене тоді просто пропозиція, Ігор Павлович, давайте надамо всім членам комітету, чи членам підкомітету хоч би відповідно порівняльну таблицю, залучимо всіх до розгляду відповідного законопроекту...

ФРІС І.П. Безперечно, без проблем.

ДЕМЧЕНКО С.О. А не тільки авторку, напевно. Ну, правда, якщо ми розглядаємо цей законопроект...

ФРІС І.П. Ми підкомітет, Сергій Олексійович, ми просто підкомітетом його ще не розглядали. Тому...

ДЕМЧЕНКО С.О. Таблицю хоч скиньте тоді, а потім засідання комітету, підкомітету проведемо.

Дякую.

ФРІС І.П. Без проблем.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, зрозуміло. Ігор Павлович...

Колеги, стоп-стоп-стоп, Колеги, нащо ми це обговорюємо, витрачаємо час.

ФРІС І.П. Дуже коротко Денисе Вячеславовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завжди організована нормальна робота підкомітету.

ФРІС І.П. Скидаємо просто-напросто в тому форматі, скинув підкомітет в тому форматі в якому воно зараз підготовлено і узгоджено, і будемо чекати все ж таки на висновки членів підкомітету, і від Міністерства юстиції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чудово.

Отже ставлю на голосування пропозицію Ігоря Павловича Фріса щодо виключення у нас третього питання порядку денного сьогоднішнього засідання комітету – законопроект 10208. Прошу підтримати.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.
Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для стенограми. Також у нас присутній на засіданні комітету перший заступник голови комітету Василь Іванович Німченко.
Новіков.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже наскільки бачу 17 членів комітету "за". Проти нуль. Утримались нуль. Отже рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Так, Сергій Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Колеги, у мене є пропозиція, пов'язана з законопроектом, який сьогодні в усіх на устах, напевно, тільки глухий і німий його на бачив, чи не знає, що він існує. Це законопроект 10378, звучить назва його таким чином, проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення окремих питань мобілізації, військового обліку та проходження військової служби.

Колеги, ми всі розуміємо, що основне питання цього законопроекту, а, напевно, головне питання, скоріше, – це питання на відповідність нормам Конституції положень, які на сьогоднішній день пропонуються цим законопроектом, і це питання є в компетенції саме нашого комітету.

Я пропонував би надати доручення відповідно підкомітету в терміновому порядку, на завтра, наприклад, надати свій попередній висновок з цього законопроекту, щоб ми його розглянули завтра на засіданні комітету. Саме таке питання я пропоную внести до порядку денного в такому вигляді, або в іншому вигляді, що надасть результат саме позицію нашого комітету, який є компетентний з цього приводу по відношенню до цього законопроекту, щоб терміново до засідання Верховної Ради її висловити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Власенко, рука піднята.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане голово. Я би хотів пана Демченка підтримати в частині. Я вважаю, що цей законопроект в тому вигляді, в якому його вніс Кабмін, містить норми, які напряду порушують Конституцію. Але при цьому я хотів би звернути нашу всіх увагу, що зараз, наскільки мені відомо, цей законопроект буде кардинально опрацьований в профільному комітеті. І нам би подивитися треба було фіналізований

текст, тобто дивитися текст, той, який вніс Кабмін, не те, що безглуздо, а це немає сенсу тому що наскільки я знаю, він буде кардинально опрацьований.

Але я би підтримав пана Сергія в тому, що ми можемо прийняти процедурне рішення, як завгодно, звернутися до профільного комітету з пропозицією надати якнайшвидше нам остаточний текст цього законопроекту, щоб ми проаналізували цей остаточний текст з точки зору дотримання Конституції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я думаю, що, колеги, коли буде законопроект щодо цього важливого питання, який готовий та узгоджений, то, звичайно, ми з вами як народні депутати його побачимо. Тим більше, наш комітет теж буде опрацьовувати, бо там є питання, які стосуються нас і там, і судової гілки влади, не тільки системи правосуддя. Так що, думаю, ми і так його в робочому порядку опрацюємо.

Отже, пропозиція яка, я так і не зрозумів, до порядку денного? У нас немає пропозицій до порядку денного.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ні, у нас пропозиція була озвучена по суті. Я погоджуюся з паном Сергієм Власенком, вона скоректована, щоб звернутися відповідно до профільного комітету, який зараз розглядає цей законопроект, щоб у терміновому порядку надали цей законопроект для отримання висновку нашого комітету щодо питань на відповідність нормам Конституції і його положень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це питання включити до порядку денного?

ДЕМЧЕНКО С.О. Я пропоную проголосувати саме такий текст рішення і включити до порядку денного, як законопроект 10378.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, чекайте. Є або звернення до комітету, або законопроект 10378 – це різні речі.

ДЕМЧЕНКО С.О. Як ви назвете питання, пане голову, я не заперечую, головне по суті, щоб ми проголосували те, що ми сказали, як проект рішення.

ВЛАСЕНКО С.В. А може це в "Різному" розглянемо? Це ж процедурні питання.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я не заперечую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Текст звернення потрібний, у нас немає тексту звернення, я думаю, що ми і так можемо це зробити. Текст звернення щодо того, щоб нам надали якомога скоріше прийнятий текст. Чесно кажучи, я думаю, ми і так його побачимо цей текст, коли він буде напрацьований.

НІМЧЕНКО В.І. З точки зору повноважень і процедури, ми і не можемо такого звернення писати, бистріше розгляньте законопроект.

Пане Сергій, що це за звернення, про що ви ведете мову?

ДЕМЧЕНКО С.О. Василь Іванович, повністю вас підтримую, що я дійсно пан Сергій. Але є одне питання, яке пов'язане з тим, що наш комітет, на жаль, не розглядає всі законопроекти відповідно до нашої компетенції на відповідність Конституції. І я думаю, що може виникнути така сама ситуація і з цим законопроектом, що за якихось причин чи технічних, чи іншого характеру, ми фактично проігноруємо розгляд цього законопроекту до голосування його в першому читанні. А ви самі знаєте, що якщо ми питання конституційності не розглядаємо до голосування в першому читанні, то його сенс до другого читання, воно втрачає... юридичні наслідки зовсім інші.

Тому я би пропонував...

НІМЧЕНКО В.І. Я вас розумію, пане Сергію.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я саме цим турбуюся...

НІМЧЕНКО В.І. Спасибі. Я вас розумію. Але це не прохальна сфера діяльності нашого комітету, не прохальна. Якщо повинно заходити до нас на предмет конституційності як Комітету правової політики, давайте так це називати, то воно повинно до нас зайти. Але ми не можемо просити. От ми вважаємо, що давайте заведіть нам цей законопроект. Це що буде? Ми що породжуємо, колеги? Зобов'язані були з апарату направити нам цей законопроект, оскільки йде питання на предмет конституційності, ні один інший... узгодженості з Конституцією, правильно будемо так вести мову. Да? Ніякий інший комітет ці висновки не може зробити, от і все. Вся Україна гомонить про те, що він є... елементи якісь неконституційності, які підлягають перевірці, а нам в комітет не направляють. От, про що йде мова. То це, я думаю, що питання у

повноваженнях нашого керівника - з'ясувати, що за цим стоїть. Чому в тіньовий спосіб виносять законопроект без нашого комітету, от про що йде...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, уже ж сказав Сергій Володимирович. Здається, з публічної комунікації наших колег з профільного комітету, наскільки ми знаємо, там є робоча група. Там є основний, альтернативні законопроекти. Напрацьовується, наскільки я розумію, комітетський законопроект. Про що ми маємо звернутись? Щоб нам надали законопроект, як тільки він буде зареєстрований? Так він і так на сайті Верховної Ради появиться. Про що ми маємо звернутись?

Бабій.

БАБІЙ Р.В. Доброго дня, колеги. Я погоджуюсь з позицією, що немає основний законопроект сенсу розглядати, оскільки я теж розумію, що він доопрацьовується. Але знову ж таки, я не бачу змісту звернення. У нас по Регламенту, як тільки реєструється законопроект, ми маємо право розглянути на конституційність. Питання, щоб домовитись, що, дійсно, після того, як буде відповідно до Регламенту зареєстрований комітетський варіант чи доопрацьований, чи якийсь інший, щоб комітет наш оперативно зібрався і розглянув відповідно питання. Це в наших повноваженнях.

А текст звернення так само не бачу. Це ми, по суті, можемо процитувати норму Регламенту і все. Я думаю, що наші колеги і так чудово це знають.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Давайте так, немає сформульованої пропозиції, мені немає що ставити на голосування от. Тоді переходимо до прийняття порядку денного в цілому.

НІМЧЕНКО В.І. Так, в цілому. Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу підтримати в цілому.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Гунько.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Это Власенко – за?

ВЛАСЕНКО С.В. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Демченко – за.

Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Дирдін – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Князевич – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Макаров

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.

Німченко. Німченко Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І. За. Колеги... *(Не чути)* зв'язок неважнецький.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло, дякую.

Новіков.

ПАВЛІШ П.В. Павліш – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш – за.

Новіков.

Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс. Фріс.

Отже, рахунок.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс – за, да.

17 членів комітету – за, проти – 0. Отже, рішення прийнято. Дякую, колеги.

Переходимо до розгляду питань порядку денного нашого. Першим стоїть питання: законопроект 10337, внесений Кабінетом Міністрів України, і альтернативні до нього 10337-1, 10337-2. Отже...

ВЛАСЕНКО С.В. Пане голово, а в мене, якщо дозволите, процедурна пропозиція. А давайте ми питання перше і друге в обговоренні об'єднаємо, не в рішенні, а в обговоренні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зрозумів. Немає заперечень?

ВЛАСЕНКО С.В. Воно ж про одне і те саме.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, ні в кого немає заперечень? Обговорювати нам ніхто не заважає, ми ж можемо обговорювати взагалі навіть те, що не стосується питання, інколи таке буває у нас. Так що, в принципі, нам ніщо не заважає одразу все обговорювати. Так, тому підтримую пропозицію щодо обговорення, давайте все разом обговорювати тоді.

Отже, надаю слово голові профільного підкомітету, у нас два підкомітети розглядали ці законопроекти, і комітет, який стосується, євроінтеграційний комітет, і комітет, який очолює Максим Євгенович Дирдін. Колеги, надаю вам слово, хто там, як ви домовилися, хто буде виступати.

СТЕФАНЧУК М.О. Доброго дня, шановні колеги. Ми розглядали законопроекти комплексно, це 10337, 10337-1, 10337-2, і на комітеті з питань євроінтеграції, і на комітеті, який очолює Максим Євгенович, і дійшли спільного висновку більшістю голосів і одного, і іншого підкомітету з наступного. Обговоривши законопроекти, ми прийняли колегіальне рішення рекомендувати Верховній Раді України включити до порядку денного десятої сесії Верховної Ради дев'ятого скликання проекти Законів про добросчесне лобювання, це 10337, поданий Кабінетом Міністрів, про лобізм та лобістську діяльність в Україні, також включити до порядку денного 10337-1, поданий народним депутатом Буймістер, і 10337-2 – це законопроект, поданий народним депутатом Власенком. Рекомендувати Верховній Раді за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу законопроект за реєстраційним номером 10337, в зв'язку з чим законопроекти за реєстраційними номерами 10337-1, 10337-2 відхилити. І також звернутись до Голови Верховної Ради з пропозицією

відповідно до частини першої 116-ї Регламенту Верховної Ради під час розгляду на пленарному засіданні проекту Закону про добросовісне лобювання, поданого Кабінетом Міністрів. Оголосити про необхідність внесення пропозицій і поправок щодо виправлень уточнень і усунення помилок та/або суперечностей в тексті зазначеного законопроекту, інших структурних частин законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання законопроекту, тобто застосувати частину першу статті 116 Регламенту. І вже на розсуд комітету визначити доповідача від комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради.

І якщо ми йдемо по обговоренню, одразу хотів би зазначити, що в нас є ще один законопроект – це законопроект, поданий народними депутатами Власенком і Тимошенко. На жаль, цей законопроект був рекомендований як такий, що відхилити на комітеті Максима Євгеновича, тому мій підкомітет його не розглядав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Микола Олексійович.

Максим Євгенович, не знаю, чи вам зручно там, чи бажаєте щось додати?

ДИРДІН М.Є. Доброго дня, ще раз. Дійсно, що підкомітет ми провели. Стосовно 3059, що було сказано паном Миколою, то...

НІМЧЕНКО В.І. Нічого не чути.

ДИРДІН М.Є. Я не можу голосно говорити, я вибачаюсь, не можу говорити. Все, що сказав пан Стефанчук, я підтверджую.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Максим Євгенович. Да, я знаю, що вам там не досить зручно зараз розмовляти. Колеги, прошу з розумінням поставитись.

Переходимо до обговорення. Я би спочатку надав слово, можливо, представнику Кабінету Міністрів України як ініціатору законопроекту 10337 чи перед цим хочуть народні депутати виступити? Сергій Демченко, Сергій Власенко, у вас рука піднята. Може, після того як Кабмін і автори законопроектів виступите. Немає заперечень? Окей, тоді по 10337 прошу, хто від Кабміну буде доповідати по даному законопроекту?

ЯРЕМЕНКО І.О. Шановний пане голово, шановні народні депутати, Ігор Яременко, заступник Державного секретаря Кабінету Міністрів.

Стосовно законопроекту 10337, внесеного на розгляд Верховної Ради Кабінетом Міністрів України. Проектом передбачається визначити правові засади лобіювання в Україні відповідно до міжнародних практик та стандартів, врегулювати питання взаємодії посадових осіб органів державної влади та місцевого самоврядування із заінтересованими сторонами та суб'єктами лобіювання; встановити прозорі механізми контролю за цією діяльністю.

Потрібно зазначити, що розроблення цього законопроекту не передбачено серед зобов'язань Україною за угодою про асоціацію з Європейським Союзом. Але разом з тим звіт Європейської комісії по прогресу країни в рамках пакету розширення, який був представлений 8 листопада минулого року, визначено політичну рекомендацію щодо необхідності формування в Україні правової бази здійснення лобіювання шляхом прийняття закону відповідно до європейських стандартів.

На даний час фіналізується проект урядового плану заходів на 24-й рік з виконання зазначеного звіту Європейської комісії. Серед завдань прийняття законопроекту про доброчесне лобіювання. Розроблення законодавства про лобіювання передбачене і урядовим планом заходів щодо запобігання зловживанню надмірним впливом особами, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті, а також державною антикорупційною програмою на 23-25 роки.

Коротко про те, що передбачає закон. Він передбачає: визначити термінологію у сфері лобіювання; підкреслити права та обов'язки суб'єктів лобіювання; підкреслити правила етичної поведінки суб'єктів лобіювання; створити відповідний реєстр прозорості, держателем та адміністратором якого визначити Національне агентство з питань запобігання корупції; визначити порядок реєстрації в такому реєстрі, а також звітність суб'єкта лобіювання, яка буде вноситися до відповідного реєстру. Окрім того, передбачається визначити механізм контролю за діяльністю суб'єктів лобіювання.

Робота в цілому над законопроектом відбувалася із залученням громадянського суспільства. Було проведено низку консультацій, як на рівні НАЗК, так і на рівні Кабінету Міністрів.

На даний момент це питання, я маю на увазі лобіювання в країнах ЄС не регулюється на рівні Європейського Союзу, але регулюється на рівні держав безпосередньо. Тобто важливо те, що не існує єдиних європейських стандартів у цій сфері.

Наостанок хочу ще зазначити, що ми також направили цей законопроект на розгляд до Європейської комісії і очікуємо їх відповідних... відповідної реакції, яка буде в подальшому врахована при доопрацюванні законопроекту при підготовці до другого читання.

Дякую, пане голово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам за представлення законопроекту.

Колеги народні депутати, чи є пропозиції... чи є запитання до представленого законопроекту від авторів? Сергій Демченко.

Ну, бачу, Сергій Власенко, немає.

Сергій Демченко, у вас рука піднята. А потім Василь Іванович Німченко. У вас питання чи ми далі по інших авторам?

НІМЧЕНКО В.І. Питання, ні, питання, питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Просто, Василь Іванович, да, перед вами Сергій Демченко був. У вас питання до...

ДЕМЧЕНКО С.О. Я, будь ласка, пускай Василь Іванович, я не заперечую, перший.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, да, прошу, вам слово.

НІМЧЕНКО В.І. У мене запитання, два, воно одне, по суті. Ви назвали там ряд держав, ще в Євросоюзі немає, взагалі і практики немає в Євросоюзі, наскільки я знаю, стосовно лобювання. Так же, да? То в яких країнах? Які ви поклали в оцей базис цього законопроекту?

І друге. Чи не вважаєте ви поспішним в сьогоднішньому розгляді внесення в зал, поки нема відповіді комісії, всім вам відомої, куди ви направили це для експертизи чи для висновків правових? Я не знаю з якою метою направлялося. Але чи не нагальним є дочекатися все-таки, поки ми прочитаємо що нам скаже пан Букікіо стосовно цього законопроекту?

Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Представник Кабміну, вам слово.

ЯРЕМЕНКО І.О. Дякую, пане голово.

Насправді, дійсно, на рівні Європейської комісії не існує єдиних правил, водночас практика лобіювання в Європейському Союзі існує і дуже давно насправді. В Брюсселі сконцентрована величезна кількість лобіюючих органів, які працюють з усіма європейськими інституціями. Ми ж при розробці цього законопроекту виходили із засад врегулювання лобіювання, визначених у резолюціях Парламентської асамблеї та рекомендаціях Комітету міністрів Ради Європи. Ми також враховуємо десять принципів прозорості та доброчесності лобіювання, схвалених ОЕСР. І також враховувалась міжвідомча угода від 21-го року між Європейським парламентом, Радою Європейського Союзу та Європейською комісією про обов'язковий Реєстр прозорості. Тобто це те, що було покладено нами...

НІМЧЕНКО В.І. Ні, я запитував, в якій країні, ви сказали, що в окремих в Союзі немає, а в окремих країнах є законодавчо врегульовано це питання. Вот это я хотів почути. Про Сполучені Штати Америки не треба, я вижу по тексту, про що іде мова. Я вас запитував про Європу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас, колего, у нас також представники Національного агентства запобігання корупції присутні, якщо ви можете додати, підказати, то прошу, також можете підключатися. І зверніть увагу, там, в чаті, це відео Zoom конференція, періодично учасники конференції надають відповіді паралельно. Щодо країн, може, НАЗК може навести досвід? Я знаю, що ви вивчали досвід.

НІМЧЕНКО В.І. Так а що представник Кабміну не знає?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, я просто запропонував, чи можливо. Представник Кабміну, вам слово дав, в яких країнах європейських?

ЯРЕМЕНКО І.О. Дякую.

По-перше, про Сполучені Штати я зараз не готовий говорити. Коли ми говоримо про конкретні країни в Європейському Союзі, не в усіх країнах це питання врегульовано на рівні закону. В кожній країні своя практика. Конкретно по країнам, в розбивці я вам зараз не готовий дати в яких країнах...

НІМЧЕНКО В.І. В яких країнах воно є? Немає, колега! Немає! А ви нам, що тут кажете? Це перше. І дайте на друге питання відповідь нині, немає в Європі, ми перші йдемо. От про що йде мова.

Далі давайте, на друге питання, стосовно того, чого такий поспіх і якщо ми відправили на надання висновків, зараз вже пішла така практика, Європейська комісія, верховенство права вирішує, комісія на комісійному рівні. Це ж Європа, частина інституції європейської структури...

ЯРЕМЕНКО І.О. Так, Європейська комісія...

НІМЧЕНКО В.І. Чому ви вважаєте, що зараз поки немає відповіді його розглядати і вносити на парламентське слухання, і прийняття чи неприйняття?

ЯРЕМЕНКО І.О. Я скажу так, що це точно не прерогатива Кабінету Міністрів визначати, коли народним депутатам розглядати проект Закону, я думаю, що це вже народні депутати будуть визначати. Ми подали законопроект, ми передали цей законопроект до Європейської комісії, ми очікуємо від них реакцію на цей законопроект. І відповідні їхні рекомендації будуть у подальшому нами враховані. Безумовно, зі сторони України був би не поганий крок, якби ми це питання досить оперативно розглянули. Чому? Тому що ми говоримо про початок переговорів про вступ України до Європейського Союзу і це питання було фактично однією з рекомендацій для України, що нам потрібно це питання закрити. Це просто сприятиме нашому переговорному процесу...

ВЛАСЕНКО С.В. В березні звіт GRECO, що ви говорите? Ви навіть в проблемі не розбираєтесь. В березні звіт GRECO, де нам стоїть чіткий маркер, що треба зробити.

ЯРЕМЕНКО І.О. Я перепрошую. Ще раз, я хотів би...

Я хотів би просто наголосити ще раз, не уряд визначає, коли народним депутатам розглядати той чи інший законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, зрозуміло.

Так, дійсно, у нас є звіт GRECO. От я бачив руку Олександр Новіков чи від НАЗК піднімала руку Анастасія Зернова, може ви додасте, хоча Сергій Володимирович в принципі вже відповів, допоміг представнику Кабміну відповісти на поставлене питання.

Пан Олександр.

НОВИКОВ О.Ф. Шановні народні депутати, я коротко прокоментую і передам слово Анастасії Зерновій.

Дійсно, цей законопроект, який був представлений урядом, не є законопроектом, який розроблявся НАЗК. Тому ми якби формально не маємо відношення, але я як голова делегації України в Групі держав проти корупції Ради Європи хочу зазначити, що в березні 2023 року ця Група держав виключила Україну з так званого "чорного" списку з групи країн, які не виконують рекомендації GRECO. І чому це важливо? Тому що Європейський Союз приймає до уваги позицію GRECO при оцінці нашої країни. Існує, дійсно, ризик в тому, що Україна знову може потрапити в такий "чорний" список, що загальмує нашу євроінтеграцію, а це, значить, виділення нам коштів від наших партнерів, пов'язаних з спротивом російській агресії. Це один із пунктів рекомендацій GRECO.

Крім того, як я вже рекомендував у чаті, насправді, стаття 444 Угоди про асоціацію передбачала сприяння процесу інституційної розбудови консолідації Організації громадянського суспільства, в тому числі серед іншого – лобістській діяльності. І також ціла низка інших міжнародних документів передбачає врегулювання відповідної діяльності.

Також хочу сказати, що законопроект, який розробляла НАЗК він десь схожий з тим, який подав Кабмін. Ми направляли для надання висновку до Ради Європи, отримали висновок Ради Європи до Організації економічного розвитку співробітництва, від них отримали висновок. Також тут присутній експерт Європейського Союзу, залучений, це не є позицією як би безпосередньо Європейського Союзу, Єврокомісії, але Тілман Хоппе – це дійсно один з найвідоміших експертів в питаннях врегулювання, в тому числі лобіювання, антикорупційних питань. Він також надавав зворотній зв'язок і свій висновок щодо законопроекту, розробленого національним агентством. Все-таки частина цього законопроекту ввійшла в той, який представлений Кабінетом Міністрів. І я попрошу Анастасію Зернову прокоментувати в яких країнах Європейського Союзу врегульовані відповідні питання лобістської діяльності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Перед тим, як Анастасія прокоментує, тільки дуже коротко, у нас багато питань, народні депутати, підняті руки до авторів законопроекту. Але було питання, в яких країнах це є, в європейських країнах. Тому що Анастасія прокоментує.

У нас дійсно є сьогодні на засіданні комітету представник європейської Антикорупційної ініціативи Тілман Хоппе. Колеги, ми надамо слово йому після, як у нас

заведено, після того, як виступлять автори, виступлять народні депутати, поставлять свої питання і я надам слово пану Тільману.

ЗЕРНОВА А.А. Шановні колеги, дуже дякую за запитання. Насправді не в усіх країнах Європейського Союзу врегульовано лобіювання на рівні закону. Але, якщо говорити на рівні закону, у нас є Австрія, у нас є країни Прибалтики, є Ірландія, які чітко... окремою є Польща, які визначили окремим законом врегулювання лобіювання. Якщо аналізувати національне законодавство країн Європейського Союзу, ми можемо побачити інші положення про врегулювання лобіювання на рівні парламентів або на рівні антикорупційного законодавства. Думаю, що Тілман Хоппе, як експерт, більш детально зможе також прокоментувати це питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, давайте по питаннях до авторів законопроекту. Я вже не пам'ятаю, хто там за ким. Сергій Демченко, здається, ви слово передавали, вам слово, а потім Роман Бабій, потім Сергій Власенко.

Але нагадую, колеги, що це основний законопроект, у нас ще два альтернативних. Ми маємо ще послухати може авторів інших альтернативних законопроектів, тому ...*(Не чути)*

ДЕМЧЕНКО С.О. В мене пропозиція повернутися до доповідачів. Я так розумію, що два підкомітети у нас напрацьовували відповідний проект рішення і вони на сьогоднішній день доповіли свої позиції, але обидва підкомітети не знають причини, чому саме кабмінівський законопроект запропонований голосувати в першому читанні. Тому в мене питання або до голови комітету, який, напевно, цю пропозицію надав, або до представників інших керівників, підкомітетів, в чому саме позитивна різниця між законопроектами всіма альтернативними саме на користь кабмінівського законопроекту, що він визначений як такий, що голосується в першому читанні, а всі інші... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це до кого питання?

ДЕМЧЕНКО С.О. До того, хто запропонував голосувати цей законопроект в першому читанні, надати йому пріоритет по відношенню до інших альтернативних законопроектів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, у нас є проект рішення комітету, є рішення підкомітету, там, де визначалися шляхом голосування члени підкомітету. Тут у нас засідання комітету.

_____. В тому числі пан Сергій Демченко також голосував за це рішення без застережень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, да, є рішення підкомітету, тут пояснювати рішення підкомітету, потрібно було зачитувати на підкомітеті.

ДЕМЧЕНКО Д.О. Я хотів би пояснити, в чому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. На комітеті кожен може висловити свою позицію. Если у вас є позиція самостійна, який краще, який гірше, прошу висловлюватися тоді. Є запитання до авторів? Давайте пройдемося по авторах. У нас ще два альтернативних законопроекти. Пройдемося по запитаннях спочатку, в мене така пропозиція, щоб нас не сиділи, не чекали. У нас Людмила Буймістер, наскільки я бачу, теж підключена наша колега народний депутат до засідання комітету. Тому якщо є питання до авторів – ставимо питання до авторів. Поговоримо після того.

ДЕМЧЕНКО С.О. Є питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Демченко, у нас є питання до Кабміну?

ДЕМЧЕНКО С.О. У мене є питання, яке я задав, на яке я не отримав відповіді. Ніхто з колег не надав відповідь, в чому пріоритет, позитивний пріоритет кабмінівського законопроекту по відношенню до інших законопроектів на сьогоднішній день. Якщо ніхто з колег не знає відповіді на це питання, можливо, знає відповідь на це питання Кабмін. Будь ласка, я послухаю Кабмін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кабмін, у вас є відповідь на це питання? Чому ваш законопроект кращий ніж інші?

_____. Немає.

_____ . Супер. Отлично. Гениально.

НИМЧЕНКО В.І. Гениально, это точно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Така відповідь. Так, давайте. Більше немає запитань? Сергій Власенко.

БАБІЙ Р.В. Є питання, пане голово.

Дозвольте?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, давайте, Роман Бабій, потім Сергій Власенко.

БАБІЙ Р.В. У мене є питання до представника Кабміну. Скажіть, будь ласка, коли ви направили своє звернення до Єврокомісії і коли очікуєте отримати відповідну реакцію чи відповідь? Мене чутно, представник Кабміну?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Представник Кабміну, відповідайте.

ЯРЕМЕНКО І.О. Так, ми направили це до нового року і очікуємо за *(Нерозбірливо)* Мені складно сказати, коли Європейська комісія зможе точно дати відповідь, адже ми не можемо ніяк впливати. Обіцяли до кінця цього тижня. Але я не можу обіцяти, що...

БАБІЙ Р.В. Ще раз, обіцяли до кінця цього тижня?

ЯРЕМЕНКО І.О. Обіцяли до кінця цього тижня.

БАБІЙ Р.В. Зрозумів. Ще одне питання знову ж таки до вас. Скажіть, будь ласка, а хто готував текст законопроекту Мін'юст, Секретаріат Кабміну? Я так почув, що НАЗК частково використали в напрацюванні.

ЯРЕМЕНКО І.О. Перший текст був, звичайно, в НАЗК. Після цього він доопрацьовувався спільно із Секретаріатом Кабінету Міністрів і Міністерством юстиції, і іншими причетними... *(Не чути)*.

БАБІЙ Р.В. Зрозумів. Тоді ще дозволите, ще недалеко відійшли поки, питання до пана Олександра Новікова. Пане Олександре, ви як базову, я так зрозумів, що базовий дали... базовий текст законопроекту. Якщо ви вивчали альтернативні законопроекти, на вашу думку, може, альтернативні трохи кращі ніж той, що запропонував Кабмін, чи все-таки кабмінівський кращий з урахуванням того, що ви дали старт по суті цим процесам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Пан Новіков, прошу.

НОВІКОВ О.Ф. Пане Романе, я спочатку прокоментую, чому так відбулося. Тому що Кабінет Міністрів всупереч Конституції України і Конвенції ООН проти корупції, і Закону України "Про запобігання корупції" фактично, порушуючи норми цих законів, привласнює повноваження постійно Національного агентства з формування антикорупційної політики, ні Мін'юст, ні Офіс прем'єра з євроінтеграції не має повноважень взагалі-то формувати антикорупційну політику і розробляти такі законопроекти, тому це перевищення повноважень з їх боку, очевидно. Але відбулося, що відбулося. Да, от пан Банчук, звичайно, може сперечатися, але конвенція ООН прямо каже, стаття 6, що це повноваження органів антикорупційних, які формують антикорупційну політику. І стаття 4 закону, який вами прийнято, фактично вони порушують законодавство України.

Між тим, все одно Національне агентство підтримує той законопроект, який сформований урядом і внесений в парламент. Різниця, в принципі, між цим законопроектом і законопроектом пані Буймістер там невелика. У Сергія Власенка трішки інша концепція, там тримачем реєстру прозорості, тобто реєстру лобістів, є Міністерство юстиції. Це не відповідає сучасним стандартам. Чому? Тому що на сьогодні в тих країнах, в яких достатньо розвинена є інфраструктура органів доброчесності, тримачами цього реєстру є антикорупційні органи. Сербія, Литва, всі країни, де є відповідні органи. Більше того, зараз на рівні Євросоюзу розглядається питання створення агентства з запобігання корупції, яке створено в Україні, яке також буде опікуватися цими питаннями.

Тому ми закликаємо підтримати все-таки урядовий законопроект, хоча він і внесений з порушенням Конституції, законів і Конвенції ООН проти корупції.

БАБІЙ Р.В. Дякую за відповідь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, ще питання? Хто у нас наступний? Сергій Власенко був, здається..

ВЛАСЕНКО С.В. Пане голово, у мене немає питань, я тримаю руку, щоб виступити як автор двох законопроектів, які ми розглядаємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Як дійдемо...

Прошу, Сергій Демченко, у вас питання?

ДЕМЧЕНКО С.О. У мене питання до Кабінету Міністрів, представника. Скажіть, будь ласка, є звернення громадських організацій, яке отримали в тому числі і наш комітет, і Кабмін, в якому зазначено заклик до Кабінету Міністрів.

Повернути внесені НАЗК законопроекти на доопрацювання та забезпечити проведення НАЗК подальших змістовних відкритих інклюзивних консультацій щодо таких проектів до кінця 23-го року. Результатом таких консультацій має бути приведення законопроектів у відповідність до міжнародних стандартів. Врахування в їх положення рекомендацій Ради Європи та учасників попередніх та майбутніх обговорень, зокрема в частині виведення діяльності громадських організацій та адвокації з-під сфери регулювання законопроектів про лобювання. Внести доопрацьовані НАЗК законопроекти на розгляд парламенту не пізніше 20 березня, за умови приведення їх у відповідність до європейських стандартів, врахування в положеннях проектів попередніх рекомендацій Ради Європи та пропозицій зацікавлених сторін.

Перелік підписантів: Харківська правозахисна спілка, Центр прав людини ZMINA, Transparency International Ukraine, громадянська мережа ОПОРА та інші. Тут майже 100 організацій, навіть більше.

Скажіть, будь ласка, яка реакція Кабінету Міністрів на це звернення? Чи враховані ці зауваження? І знову ж таки, який із альтернативних законопроектів на вашу думку враховує ці зауваження і вартий увагу з врахуванням пропозицій громадських організацій для розгляду на нашому засіданні?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кабмін.

ЯРЕМЕНКО І.О. Дякую, пане Сергію.

Насправді нами було це враховано, була проведена відповідна зустріч з віце-прем'єр-міністром Стефанішиною, зокрема з представниками громадянського суспільства. І ці питання були обговорені. Відповідна частина була врахована при доопрацюванні законопроекту. Думаю, що цей законопроект зараз знаходиться на тій стадії, коли ми можемо його далі доопрацювати. Тому ми будемо і в подальшому проводити відповідні консультації з громадянським суспільством, також з представниками Європейської комісії, зокрема, для того, щоб покращити цей законопроект.

Дякую.

ДЕМЧЕНКО С.О. В мене друге питання до вас також. Як вам відомо, у нас на базі нашого комітету утворена робоча група саме з напрацювання законопроекту щодо лобізму, врегулювання цих питань. Скажіть, будь ласка, яким чином ви співпрацювали з робочою групою при підготовці даного законопроекту?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте тут і я дещо поясню. По робочій групі у нас в "Різному" буде питання включення до складу робочої групи певного переліку, в нас надійшла певна кількість пропозицій від різних громадських організацій і так далі, щодо включення до складу робочої групи.

Робоча група, я її очолюю, цю робочу групу, робоча група, коли буде прийнято рішення про те, який законопроект чи рекомендувати який-то з законопроектів для прийняття в залі, якщо залом буде підтримано в першому читанні відповідний законопроект, то береться робоча група для опрацювання його у другому читанні.

ДЕМЧЕНКО С.О. Це рішення проголосоване на робочій групі, те що ви пропонуєте?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні. Ні, як я міг це робочою групою? Я бачу так роботу цієї робочої групи.

ДЕМЧЕНКО С.О. Таку пропозицію вносите. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не вношу пропозицію, я просто говорю як буде будуватися робота цієї робочої групи.

Так, Людмила Буймістер, ви питання хочете, чи по вашому законопроекту виступити? Бо ми якраз будемо переходити до вашого законопроекту.

БУЙМІСТЕР Л.А. От у мене, да, я думаю, що я набагато питань зможу відповісти, насправді, які вже тут були.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви представляєте ваш законопроект, правильно, щоб ми не витрачали час, да? Тоді слово надається народному депутату пані Людмилі Буймістер по законопроекту альтернативному 10337-1. Прошу, вам слово для представлення законопроекту.

БУЙМІСТЕР Л.А. Дякую, пане голово. Дякую, колеги.

Ну, насправді те питання, яке ви сьогодні обговорюєте в якості основного комітету, воно дійсно є дуже важливим як для процесу євроінтеграції подальшої нашої держави, так і для процесу встановлення правил гри, причому прозорих, чесних і зрозумілих для всіх учасників.

Мій законопроект, як вже сказав пан Новіков, не сильно відрізняється від урядового, адже він готувався на основі урядового законопроекту. Коли урядовий був зареєстрований, ми з командою проаналізували його основні положення і знайшли декілька, на мій погляд, дуже таких ключових недопрацювань законопроекту, який поданий Кабінетом Міністрів, які варто було би усунути, можливо, навіть і перед першим читанням або взявши за основу законопроект 10337-1 альтернативний.

Так, наприклад, загалом кабмінівський законопроект, він такий більш декларативний характер носить. І коли ми говоримо про регулювання лобістської діяльності, він не наділяє лобістські організації певними прозорими механізмами впливу, які були б дозволені. Коли ми не говоримо, що дозволено, значить, або дозволено все, або не дозволено нічого, – це вже як вирішить той чи інший орган влади. І відповідно ми маємо тут великі ризики того, що діяльність лобістських організацій так само залишиться в тіні і так само буде просто регулюватися на рівні якихось приватних розмов з посадовими особами. Проте відповідно до Антикорупційної стратегії на 21-25-й роки, державою мають бути, зокрема, встановлені правила взаємодії посадових осіб державних органів та органів місцевого самоврядування із заінтересованими сторонами та суб'єктами впливу, тобто лобістами. А також визначено прозорі механізми забезпечення впливу на посадових осіб державних органів та органів місцевого самоврядування.

Для того, щоб виправити цей недолік, у моєму законопроекті чітко визначено права, якими можуть користуватися лобісти. Наприклад, такі як права лобістів брати участь у роботі консультативної, дорадчої та інших допоміжних органів, що утворюються

органами державної влади та місцевого самоврядування, а також у засіданнях комітетів Верховної Ради України, тимчасових спеціальних комісій в урядових комітетах, робочих групах та інших засідань, та груп, що стосуються питань формування тих чи інших політик, а також право на звернення із запитом до органів державної влади та місцевого самоврядування з отриманням відповіді на такі запити у більш стислі строки ніж це передбачено Законом "Про звернення громадян". Адже ми розуміємо, що у нас законотворчий процес дуже часто відбувається в турборежимі і дуже часто в пришвидшені терміни, які не дають можливості отримати звичайні відповіді на запити за Законом "Про звернення громадян".

Друге важливе питання – це кількість цих відомостей, який суб'єкт лобювання має подавати для включення в реєстр. Враховуючи те, що реєстр прозорості має бути синхронізований з іншими державними реєстрами, перелік відомостей, що мають подаватися для цього спеціального реєстру, варто, на мій погляд, обмежити тільки тими відомостями, яких немає в інших реєстрах, а інші просто звести, синхронізувати з іншими державними реєстрами, що полегшить роботу як утримувача реєстру так і зробить більш ефективною, коли ми зведемо всі ці реєстри до купи.

Третій важливий момент – це те, що незважаючи на те, що тут казав представник Кабінету Міністрів, насправді законопроектом основним не врегульовано питання взаємодії лобістів з органами місцевої влади та центральними виконавчими органами влади. Фактично десь у визначеннях це так дотично є, але чіткого зазначення цих процедур немає. І це є суттєвим недоліком регулювання, оскільки лобістська діяльність не обмежується тільки впливом чи взаємодією з Верховною Радою України, а ми тут кажемо, що тільки Верховна Рада у нас приймає якісь політики. Хоча насправді дуже велика кількість підзаконних нормативно-правових актів приймається з урахуванням інтересів тих чи інших стейкхолдерів, як органами центральними, виконавчої влади, підзаконні акти, акти органів місцевого самоврядування, тому цей недолік обов'язково потрібно усунути.

І, крім того, як вже зазначалося, відповідно до Антикорупційної стратегії на 2021-2025 роки, там прямо зазначено, що має бути встановлений порядок взаємодії не тільки з Верховною Радою, не тільки з законодавчим органом, а і з органами місцевого самоврядування, і з посадовими особами державних органів. Тому цей недолік теж в альтернативному законопроекті виправлений.

І четвертий момент – це те, що в законопроекті Кабінету Міністрів не врегульовано питання організаційних форм провадження лобістської діяльності і фактично це залишає дуже широке коло всіх без виключення осіб у якості послуги здійснення лобістської

діяльності. І це не виключає тоді ризику такого ситуативного лобізму, це не відповідає самій суті лобістської діяльності як інституційної основної діяльності суб'єкта господарювання.

І, до речі, якщо говорити про Угоду про асоціацію з Євросоюзом, то в підпункті "б" статті 444 зазначено наше зобов'язання про сприяння процесу інституційної розбудови та консолідації організації громадянського суспільства, в тому числі, серед іншого, лобістської діяльності. Якщо ми залишаємо таке широке формулювання, що в нас всі без виключення і фізичні особи, і представників міжнародних організацій тоді сюди можна долучити до списку, визнаються у нас лобістськими організаціями, ми фактично цю суть втрачаємо.

Тому зокрема альтернативним законопроектом ми деталізували, яка діяльність не може розцінюватися як лобіювання, наприклад, та сама діяльність Організації Об'єднаних Націй, ЮНІСЕФ, USAID, промислових палат, chambers of commerce і так далі. Ми не можемо розглядати цю діяльність як лобістську. Це діяльність представництв тих чи інших суспільних інтересів, але це не є лобістською діяльністю, і як в жодній країні світу я не знаю практики, навіть у Сполучених Штатах Америки, що така діяльність розглядалася як лобістська. Але з іншого боку, якщо юридична особа створюється спеціально для проведення лобістської діяльності тоді – так, давайте регулювати, давайте вносити в реєстр і тоді така юридична особа підпадає під ці правила, отримує і права, з одного боку, але і обов'язки прозорого проведення діяльності звітування, і так далі. І тут фактично ми розмежуємо лобістську діяльність, яка здійснюється з метою отримання прибутку, і діяльність окремих суб'єктів з відстоювання суспільних інтересів, яка фактично є саме представництвом і не має на меті отримання прибутку, і в тому числі просування інтересів конкретних стейкхолдерів. Коли просувається суспільний інтерес це не є лобізмом, це є нормальною еволюційною діяльністю будь-якої держави з покращення свого законодавства і нормативно-правового регулювання. Так само не може бути визнана лобістською діяльністю діяльність засобів масової інформації. З урахуванням положень законопроекту Кабінету Міністрів на сьогодні такий ризик так само існує. Тому це такі основні моменти, які відрізняють альтернативний законопроект від законопроекту поданого Кабінетом Міністрів, окремо додаю, що на минулому тижні вже пройшло засідання Комітету з євроінтеграції, на якому обговорювалися так само цих три альтернативних законопроекти. І, зокрема, принаймні в коментарях Кабінет Міністрів з деякими з цих відмінностей і необхідності включення їх в текст законопроекту вже погодився, а сам Комітет з євроінтеграції визнав його, альтернативний законопроект, таким, що не суперечить Угоді про асоціацію. Тому вони фактично його підтримали. Тому

я як автор, звісно, прошу колег підтримати альтернативний законопроект, адже він містить всі ті норми, які Кабінет Міністрів закладав, але вони покращені ще з урахуванням тих зауважень, які я щойно озвучила. Якщо такої волі на комітеті не буде, тоді будемо вже розглядати до другого читання внесенням відповідних пропозицій, відповідних правок. Але мені здається, що, працюючи з альтернативним, цей процес буде просто полегшений. Так що вам дякую за увагу, якщо є якісь питання, готова відповісти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Чи є питання до автора альтернативного? Якщо немає питань, тоді переходимо до другого альтернативного законопроекту. У нас буде представляти, я так розумію, від авторів Сергій Власенко, бо цей його законопроект, власне, член нашого комітету. Тому, Сергій Володимирович, вам слово.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане голову.

Я, з вашого дозволу, буду говорити одразу про два законопроекти: і про 10337-2, і про 3059. Почну з епіграфа.

Епіграф. Хто старе пригадає, тому треба вибити око, а хто забуде, так тому два. Я просто хочу нагадати, що законопроект 3059 ми з Юлією Володимирівною Тимошенко внесли чотири роки назад. Я просто хочу нагадати, як тоді на засіданні комітету тодішня голова підкомітету з конституційних питань, нинішня так звана суддя Конституційного Суду Ольга Совгіря привела реєстрових записних антикорупціонерів, які криком кричали, що це все неконституційно. Який лобізм? Ви порушуєте наші права, це все неконституційно, це все, треба взагалі забути про це. Дякуючи богу, пройшло небагато, якихось нещасних чотири роки, і комітет повернувся до цього питання, оскільки уряд вніс законопроект. Я радий, що партія "Батьківщина" на чотири роки випереджає цей уряд, рівно на чотири роки.

Я хочу нагадати колегам, що ми розглядаємо цей законопроект у першому читанні і ми повинні розглядати концептуальні відмінності внесених законопроектів. Але перед тим, як перейти до цього питання, я просто відреагую на те, що сказав представник Кабміну. Я вважаю, що абсолютно геніального було висловлено позицію. Він не розуміє, чим його законопроект кращий, ніж інші, це правильна позиція, напевно.

І він сказав, що їх законопроект зроблено відповідно до міжнародних стандартів, але при цьому не зміг назвати жодної країни Європи, де такі законопроекти прийняті. Я вважаю, що абсолютно виважена професійна позиція Кабміну була висловлена цим представником, що є абсолютно геніальним з точки зору розгляду наших законопроектів.

Я можу зазначити, що і наш законопроект – зверніть увагу, 3059 – ви ж по номеру розумієте, коли законопроект було внесено, да. І сьогодні ми розглядаємо 10337. Так от законопроекти абсолютно однакові, вони слово в слово переписані навіть без зміни жодної коми. Тому нема сенсу їх розділяти і можна говорити про це, як про один законопроект.

Так от я ще раз кажу, що представник Кабміну сказав, що їх законопроект внесено до міжнародних стандартів, а я скажу, що законопроект 3059 – це повна калька американського закону, от повна просто калька, яка зроблена просто з урахуванням функціонування державних органів в Україні, і все. Це повна калька найкращої світової практики американської.

Що стосується стандартів Європейського Союзу. Дійсно на рівні Європейського Союзу немає директив, які б регулювали лобістську діяльність. Але я хочу нагадати всім, хто, може, не звернув увагу на це. Близько місяця назад була заява представників Європейської комісії, які сказали про те, що зараз Європейська комісія семимильними кроками розробляє відповідну директиву, яка буде регулювати питання, пов'язані з впливом на прийняття законодавчих рішень за рахунок фінансування із-за меж Європейського Союзу.

Тобто по факту зараз Європейська комісія готує, з одного боку, європейську Директиву про лобізм та аналог американської FARA. Тобто Європейська комісія уже йде тим шляхом, яким Україна пішла трошки раніше, оскільки, я ж кажу ще раз, ми з Юлією Володимирівною цей законопроект 3059 внесли чотири роки назад. Тобто ми випереджаємо і Європейську комісію на чотири роки в цьому питанні.

В чому концептуальна різниця між нашим законопроектом і законопроектом Кабінету Міністрів України. На відміну від представника Кабміну я можу сказати в чому різниця. Законопроект Кабінету Міністрів України пустий як барабан. Якщо ми хочемо займатися профанацією законодавчого регулювання лобістської діяльності, треба підтримувати законопроект Кабміну, який ні про що, з одного боку, але, з другого боку, який під одним і тим самим терміном, під одним і тим самим визначенням виводить два терміни. Я цитую законопроект Кабінету Міністрів України: "Що таке адвокація? Адвокація – це дії суб'єктів адвокації, що вчиняються з метою впливу на прийняття або утримання від прийняття рішень з питань, що належать до компетенції органів державної влади, органів місцевого самоврядування, юридичних осіб публічного права, наділених владними повноваженнями, і так далі. Що таке лобізм? Лобіювання – це вплив суб'єкта лобіювання на об'єкт лобіювання". Тобто по суті під одним і тим самим визначенням у нас містяться два терміни: один справжній – лобіювання, а другий штучний, який вигаданий,

який придуманий і називається адвокація. Для чого цей термін вигадали? Для того, щоб певну групу лобістів вивести із лобіювання, з-під дії цього закону або зробити їх фірмами, які займаються адвокацією. Нам тут розповідають про те, що порадилися з громадянським суспільством. Послухайте, давайте ми цю термінологію забудемо. Та немає ніякого громадянського суспільства. Є суб'єкти лобіювання, які за гранти, за денешки займаються лобіюванням. Вони вчать всіх життю, вони розповідають, хто що може робити, хто що не може робити. Якщо ви мене запитаете, я вам розповім, хто із політиків або колишніх політиків стоїть за цими суб'єктами лобіювання. Але вони всіх вчать, а коли їх за вухо тягнуть і кажуть, хлопці, так ви ж лобісти, то вони кажуть: ні, ми не лобісти, ми суб'єкти адвокації. А що таке адвокація? Це теж вплив, але ось якийсь не такий вплив на прийняття політичних рішень.

Тому нам треба або, вибачте, як в старому анекдоті, або хрест зняти, або штани підтягнути. Ми або говоримо про те, що ми як країна, яка хоче встановити певні правила, або ми ідемо за кращими світовими зразками і говоримо про те, що вплив на прийняття політично важливих рішень органами державної влади і місцевого самоврядування є лобізмом або ми граємося в якісь ігри і знову виводимо всіх цих людей, які по факту займаються лобізмом. Послухайте, ці люди, коли пишуть заявки на гранти, вони пишуть ми будемо лобіювати, а у себе на сайтах пишуть ми не урядові організації, які адвокацією займаються. То кого ми дуримо? Себе, їх, суспільство чи кого ми дуримо?

Дуже цікава позиція висловлена була авторкою альтернативного законопроекту, трошки спрощуючи, її перефразую, що вона каже: давайте ми назвемо лобістами лише тих, хто вказав в статуті у себе, що вони лобісти. Ну, так це теж шизофренія, це теж шизофренія. Вони будуть вигадувати термінологію, вони будуть називатися як завгодно, говорити про себе все, що завгодно лише б не потрапляти під регламентацію, встановлену законом, для лобістів. Тому ключова відмінність, при всій повазі до Голови НАЗК, ключова відмінність в законопроектах не в тому, хто утримувач реєстрів, хоча в цьому теж є відмінність. Але це, скоріше, тактична історія, ніж стратегічна, це питання можна обговорювати. Можливо, НАЗК між першим і другим читанням приведе аргументи, за якими логічно буде передати їм цей реєстр, можливо. Але це тактичне питання. Стратегічне питання: що таке лобізм в принципі, які організації є лобістськими, хто потрапляє під регулювання цього закону як лобіст і під ті обмеження, які встановлюються для лобістів. Оце ключова річ.

На жаль, законопроект Кабінету Міністрів не лише не дає відповіді на ці питання, а, навпаки, створює певний хаос, він повністю беззубий, він нічого не регулює, ніякого лобізму врегульовано цим законом не буде. Всі ці хлопці, які бігають зараз, за гроші

продавлюючи свої інтереси у Верховній Раді, в уряді, і десь далі будуть бігати щасливі, бо вони не будуть лобістами, вони будуть хто завгодно, але не лобісти. А ми далі будемо сидіти і робити вигляд, що ми виконали чергову рекомендацію Європейського Союзу.

Я за те, щоб ми не займалися профанацією. Я за те, щоб ми реально врегулювали це питання. Я за те, щоб лобісти називали себе лобістами. Соромно їм бути лобістами – хай йдуть займаються, як раніше говорили, в народне господарство і займаються іншими питаннями, якщо їм соромно називатися лобістами. Але якщо ти отримуєш гроші і впливаєш на роботу державних органів в будь-який спосіб, то це називається в усьому світі лобізмом. І про це треба говорити відверто, широко і так далі. Я ще раз кажу, в цьому ключова відмінність між двома законопроектами.

Щодо процедур, запропонованих в законопроекті 3059, їх можна обговорювати. Я не кажу, що вони ідеальні, я не кажу, що вони єдино правильні. Але я ще раз підкреслюю, це модель, повністю взята із американського закону один в один, лише з невеликим урахуванням певної специфіки державного будівництва і прийняття управлінських рішень. Нічого іншого там немає. І я вважаю, що це кращий світовий стандарт, який нам треба застосовувати. Всі ті лобісти, які працюють на американські гроші сьогодні і сьогодні бігають і виступають проти законопроекту 3059, знову, де логіка, шановні або нешановні лобісти, які себе називають громадянським антикорупційним суспільством? В чому логіка? За американські гроші ви критикуєте по факту американський закон.

Я пропоную ще раз нам зараз на комітеті визначитися з одним питанням. Ми займаємося профанацією, тоді підтримуємо закон Кабміну, немає жодних питань. Якщо ми хочемо боротися і врегулювати, не боротися, а врегулювати законодавчо питання лобізму, давайте про це серйозно говорити, давайте про це серйозно говорити і давайте приймати якісь концептуальні рішення. Якщо ми підемо в адвокацію, це гра в ніщо, ми далі будемо створювати якийсь незрозумілий клас людей, які будуть всіх повчати життю, ні за що не нести відповідальність і далі будуть займатися тим, чим вони займалися.

Я наводив цей приклад на засіданні комітету минулий раз, я наведу його, вибачте, пане голову, ще раз, не заберу багато часу, хто із цих реєстрових антикорупціонерів відповів за те, що відбувається за наслідками ліквідації ОАСК? Хто із них відповів? Вони всі бігали, вони гвалтували Президента, вони гвалтували Верховну Раду, вони за це отримували гранти, вони за це отримували всякі заохочення, всякі цукерочки або плюшки, як говорив один наш колега. Хто відповів за те, що 55 тисяч справ сьогодні лежать нерозглянутими і люди позбавлені правосуддя уже декілька років? Хто? Ми далі хочемо продовження цих історій? Давайте, давайте робити вигляд, що все нормально і воно так і має працювати. Або давайте створювати світові нормальні прогресивні механізми

законодавчого регулювання лобіювання. Як би нам хотілося чи не хотілося, всіх, хто займається лобіюванням, вносити в реєстр, всіх, хто займається лобіюванням, на них накладати певні обмеження. Так працює це всюди. Тому ось така історія. Знову-таки не буду говорити, що я готовий відповісти на питання, всі і так знають, що я готовий відповісти на питання. Я не думаю, що буде багато питань з цього приводу, але нам треба чітко визначитися: ми за профанацію чи ми за реальне законодавче врегулювання лобістської діяльності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Володимирович.

Чи є питання до автору законопроекту? Сергій Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. У мене не питання, у мене, напевно, вже для обговорення при прийнятті рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте тоді перед обговоренням у нас був Тілман Хоппе, Європейська антикорупційна ініціатива. Чи є він зараз на зв'язку, бо я бачив, що виходив він наче? Я обіцяв надати слово. Чи є з нами на зв'язку пан Тілман Хоппе? Не бачу.

ВЛАСЕНКО С.В. Втратив цікавість.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не бачу, добре. Зрозуміло. Тоді переходимо до обговорення чи можемо голосувати проект рішення? Пан Сергій Демченко, вам слово, прошу.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую.

Колеги, перед голосуванням хотів звернути увагу на наступне. Перше, проект рішення, який підготовлений для голосування на комітеті, не містить будь-якої мотивації рішення, чому саме кабмінівський законопроект з альтернативних рекомендується прийняти в першому читанні. Чим він кращий ніж інші альтернативні законопроекти? Напевно, якщо ми не мотивуємо по суті чим він кращий, то було б логічним пропонувати приймати в першому читанні, якщо ми йдемо по цій схемі, той законопроект, який першим потрапив до парламенту, оскільки всі законопроекти ми включаємо до порядку денного, всі законопроекти відповідають нормам Конституції їх положення, всі законопроекти відповідають нашим прагненням до європейського майбутнього. Напевно, тоді було б справедливою і правильною логікою, ще раз кажу, голосувати в першому

читанні чи рекомендувати голосувати в першому читанні законопроект, який зайшов до парламенту першим і це, як ми всі знаємо, це не законопроект Кабінету Міністрів України.

Якщо ж ми все-таки з вами маємо конструктивне рішення якесь по суті, по змісту відповідних законопроектів, я все-таки пропонував би використати можливості робочої групи, яку ми з великими потугами створювали, було питання, хто ж все-таки її очолить, але нехай, як ми вирішили так воно і буде. Я все-таки надав би можливість цій робочій групі напрацювати окремий законопроект, який буде і комітетським, і зареєстрований, який врахує всі зауваження ГНЕУ, зауваження є до всіх законопроектів альтернативних з боку ГНЕУ. І врахує принципове, напевно, питання найпринциповіше, відмінність між цими законопроектами – це врегулювання чи не врегулювання, якщо врегулювання, то в якийсь степені, якого ступеню, перепрошую, у діяльності громадських організацій по просуванню тих чи інших законодавчих ініціатив. Тобто питання адвокації, чи має воно буде у відповідному Законі в майбутньому про лобізм, чи воно має бути окремо в Законі "Про громадські організації" і їх діяльність. Я думаю, що це саме можливо було б вирішити на робочій групі, напрацювавши відповідний законопроект в комітетській редакції і його зареєструвати. До цієї робочої групи долучити, можливо, не всі 100 громадських організацій чи більше ніж 100, які зазначені у відповідному зверненні з критикою на законопроект Кабінету Міністрів України, а представників цих всіх, я думаю, узгоджені вони могли б бути. І я думаю, відповідне рішення було б найкращим для суспільства і для нас з вами. Воно б показало, що ми з вами йдемо дійсно по суті і намагаємося розібратися в питанні, а не рекомендувати без мотивації той чи інший законопроект для прийняття в першому читанні.

Крім того, хотів би сказати, що відповідний проект, який зараз запропонований він дійсно проходив шляхом не обговорення, а шляхом надання "за", "проти" відповідних депутатів, хто підтримує, хто не підтримує це рішення. І було підтримано, що на відповідність Конституції, немає питань, я ж казав, це стосується всіх законопроектів і на відповідність європейським нормам. Напевно, тут виходили з того, що є вимога, як би ми не хотіли, це вимога прийняття закону, чи врегулювання питання про лобізм на рівні закону.

Всі альтернативні законопроекти відповідають рішенням і того підкомітету, і того підкомітету. Тому знову ж таки виокремити якийсь більш відповідаючий рішенням комітету, ми не можемо. І, на жаль, в проекті рішення комітету, яке зараз запропоновано не зазначено не тільки мотивація чому саме законопроект Кабміну має голосуватися в першому читанні, а всі інші законопроекти мають бути відхилені, а в тому числі і не

зазначено про наявність звернення громадських організацій, яких більше ста, я сказав. І не зазначена позиція комітету щодо цього звернення, ми враховуємо їх пропозиції, не враховуємо, ми відхиляємо ці звернення? Але ігнорувати його просто, на мою думку, це не зовсім професійно.

Крім того, у відповідному проекті рішення ми не аналізуємо зауваження ГНЕУ. Ми знову ж таки не мотивуємо їх відхилення або врахування в майбутньому, або врахування до другого читання. Тому, колеги на мою думку відповідний проект рішення в такому вигляді голосувати буде не професійним. Професійним буде, як мінімум додати мотивацію чому саме той чи інший законопроект ми рекомендуємо в першому читанні, а більш професійно, на мою думку, це включити до порядку денного всі законопроекти, а робочій групі напрацювати законопроект комітетський, який зареєструвати і, я думаю, що можна буде його прийняти в першому і в другому читанні одразу, оскільки він буде узгоджений всіма учасниками цього процесу.

Дякую. Тому у мене, напевно, і для обговорення і відразу пропозиція, яку я сказав. Тобто, якщо проект рішення, який зараз запропонований буде голосуватися, додати в нього мотивацію, якщо вона є, і, якщо він не буде проголосований, тоді проголосувати рішення, яким тільки включити до порядку денного відповідний законопроект і надати можливість робочій групі напрацювати комітетський текст законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, бачу Людмила Буймістер, рука піднята. Потім рука була піднята Аліса Шушковська, якщо правильно, вибачайте, і, Юлія Кириченко.

БУЙМІСТЕР Л.А. Дякую, пане голово. У мене короткий коментар щодо виступу пана Власенка. Насправді, з одного боку, я не дуже розумію, чому ми говоримо про те, що для когось лобістська діяльність має бути якоюсь там шкідливою чи хтось там має не хотіти називатися лобістською організацією. Адже, якщо подивитися на ту ж саму практику Сполучених Штатів Америки, ніде немає суспільного осуду щодо діяльності лобістських організацій, навпаки, якщо організація називається лобістською і провадить цю діяльність, то це нормально, це нормальні учасники суспільного життя і вони визнаються абсолютно нормальним бізнесом у Сполучених Штатах Америки. Тому я би тут не казала про якийсь осуд того, що у нас будуть існувати лобістські організації.

А що стосується покарання, то є, насправді пов'язаний з цим законопроект, який я так розумію, буде розглядатися Комітетом правоохоронної діяльності щодо внесення змін до Кодексу України з адміністративних правопорушень, там у мене теж є альтернативний

до законопроекту, який поданий Кабінетом Міністрів і відповідна діяльність таких організацій, якщо вони не зареєструвалися в якості лобістських, але провадять лобістську діяльність, буде заборонено. І тут якраз і є вирішення питань з тими громадськими організаціями, які будуть відстоювати не загальносуспільний інтерес, а просувати якісь власні ідеї чи наративи, які неузгоджені з суспільним інтересом цілої країни, а будуть виключно сприяти інтересам певних учасників чи певного кола стейкхолдерів, не враховуючи інтереси інших стейкхолдерів. Тому, як на мене, механізм от цих двох законів, він складається досить непоганий.

Щодо питання адвокації – це залишаю на розсуд вашого комітету, тому що в мене теж тут є питання розмежування цієї діяльності, просто воно лежить в іншій площині, тому я його не торкалася.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Людмила.

Так, Аліса Шушковська, потім Юлія Кириченко.

ШУШКОВСЬКА А. Дуже дякую.

Якщо можна, декілька тез про позицію громадськості і в тому числі міжнародної.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо можна, спочатку представтеся.

ШУШКОВСЬКА А. Да, мене звати Аліса Шушковська – керівниця відділу з політичних і правових питань Міжнародної фундації виборчих систем IFES в Україні.

Дякую, шановний пане голову, шановні народні депутати, за можливість прийняти участь у цій дискусії. Дуже коротко, громадські організації, тут присутні і ОПОРА, ЦППР, РПП та інші, міжнародні організації, яку я представляю активно долучалися до вдосконалення законопроекту про добровільне лобювання на етапі до його реєстрації.

Ми раді були бачити, що Офіс віцепрем'єр-міністерки з питань європейської та євроатлантичної інтеграції суттєво доопрацював законопроект, який готувався НАЗК і подавався, ми дякуємо за це, підтримуємо законопроект, він врахував багато ключових рекомендацій, які подавалися спільно від майже 50 організацій.

Серед головного – це виключення адвокації з предмету регулювання закону. Нагадаю, що Європейська комісія у своєму звіті в листопаді зазначала, що такий закон не має перешкоджати чи обмежувати законну діяльність громадянського суспільства. Тому

ми вважаємо, що дуже хороший старт для подальшої експертної роботи в стінах парламенту.

Водночас у законопроекті все ще є положення, які потребують подальшого суттєвого доопрацювання. Це стосується в першу чергу дефініцій, про що вже зазначалося, і визначення самого лобіювання. На нашу думку, воно занадто широке і неконкретне, і може охоплювати по факту будь-яку діяльність, яка здійснюється з використанням зазначених методів.

Тому мають бути прописані чіткі критерії, що саме є лобізмом, які його основні ознаки, яка мета: наприклад, отримання прибутку, чи іншої вигоди, нематеріальної чи матеріальної, в інтересах якоїсь компанії. Щоб на практиці громадським організаціям, які займаються адвокацією насправді, не прийшлося доводити, що це не лобізм. Визначення ж самої адвокації можна взагалі виключити, оскільки закон її не регулює. Тому в цьому немає сенсу.

Окрім цього, є питання щодо того, хто підпадає під об'єкт лобіювання, чи доцільно включати народ України у всеукраїнському референдумі як об'єкт. Напевно, ні, але це потребує дискусії.

Щодо визначення предмету. Він не охоплює ситуації, коли лобіювання здійснюється проти прийняття акта, тобто як превентивний захід.

Щодо сфери дії закон і на що він не поширюється (стаття 3). Має бути чітко прописано, що він не застосовується до громадських організацій та до конституційних прав та свобод, окрім мирних зібрань, які вже прописані.

В принципі, в статті 3 другу та третю частину взагалі треба об'єднати, бо там пропонується дві категорії виключень, і це не сприяє правовій визначеності.

Заборона щодо лобіювання індивідуальних фактів теж, на нашу думку, не видається доцільною.

Положення, що регулюють категорію бенефіціара, мають бути суттєво доопрацьовані.

Отже, все це має стати предметом широкої експертної дискусії. Тому ми підтримуємо і пропонуємо, щоб всі ці та інші питання, в тому числі про які ми писали у висновку, який ми направляли вже на комітет, і буде готуватись ще спільний висновок організацій, щоб все це було розглянуто на робочій групі, щоб на ній було присвячено достатньо часу на обговорення і на вдосконалення тих положень, які цього потребують.

Більше гнучкості, звісно, було б створити цю робочу групу перед першим читанням, оскільки після прийняття вже в першому читанні будуть суттєві обмеження як по часу, так і по змісту. І врахувати всі питання через точкові правки до прийнятих частин

навряд чи вдасться. Особливо, враховуючи, що це одна з останніх вимог перед початком переговорів з ЄС, цей законопроект має бути максимально якісним, чітким і не дозволяти двозначність інтерпретації.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Юлія Кириченко, вам слово.

КИРИЧЕНКО Ю. Дякую, шановний пане голову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чекайте. Пані Юлія, чекайте, у нас Сергій Власенко підіймав руку. Пане Сергію, ви щось до попереднього доповідача?

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане голову.

Вибачте, у мене щось з камерою. Але мене чути, я так розумію?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, вас чути. Вимкніть камеру, ми вже вас бачили.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую.

Ви мене бачите кожен день. Повірте, це не найкраще видовище, яке може бути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми просто бачимо інтер'єр.

ВЛАСЕНКО С.В. Я би хотів виступити від громадянського суспільства, бо я себе теж від громадян України не відділяю і від суспільства тим більше. Знаєте, мені дуже подобаються люди, які виступають від громадянського суспільства, в мене завжди питання. У вас довіреність є говорити від імені всіх, говорити, розповідати всім, яке ви тут громадянське суспільство?

А що таке громадянське суспільство, мені поясніть. Я не розумію цієї термінології. Юриспруденція – це наука про терміни. Мене покійний Петро Мойсейович Рабінович, професор, доктор юридичних наук навчив, що юриспруденція – це наука про терміни. Знаєте, це жонгливання термінологією, ми, громадянське суспільство... Та ви лобісти, ви ніяке не громадянське суспільство. Всі "геошки" виключити, все виключити із цього закону, нам потрібна про це широка експертна дискусія, так давайте зробимо простіше, давайте цей закон, назвемо його – про лобізм, стаття 1 закону: лобізм – це погано. Все.

Президент України, підпис і пішло. Викинути все, я ж кажу ще раз, ключова історія зараз дуже проста, ми або регламентуємо цей вид діяльності, або ми займаємося профанацією.

Коли мені говорять, що ось мета повинна бути лише в отриманні прибутку, хорошо, якщо ваша "геошка" отримує грант на прийняття закону і займається тим, що в усьому світі називається прямим лобізмом: спілкується з депутатами, приходить на комітет, пише висновки про це – ви грант за це отримали, не грає ролі, по виборчому законодавству чи взагалі.

А чому, скажіть мені, будь ласка, коли я спілкуюся з вашими материнськими організаціями в Америці і про щось їх прошу, вони кажуть: "Ні, ні, ні, ми це не можемо робити, бо це може сприйнято як лобізм". А ви цим займаєтеся в Україні і кажете: "Ні, це адвокація". Що таке адвокація? Яка адвокація? Про що ми говоримо? Будь-який вплив на прийняття рішення органу державної влади, органу місцевого самоврядування – це лобізм. За гроші ви це робите, не за гроші ви це робите. Зазвичай ви це робите за гроші, який у вас просто називається трошки по-іншому – грант на просування ідеологій, ідей і так далі, давайте ж чесними будемо.

А експертна дискусія насправді потрібна. Єдине, кажу ще раз, єдине, по одному питанню вона потрібна: чи ми профануємо цю історію, чи ми все-таки займаємося тим, чим ми повинні займатися, а саме регламентувати конкретні правовідносини і регламентувати їх в закон. Я ж кажу ще раз, хочемо профанацію – приймаємо закон Кабміну. І ще на вимогу лобістів викидаємо звітти все, що може їх визнати, що може лобістів визнати лобістами. Ну, давайте іти цим шляхом. Знову ж таки це був виступ від громадянського суспільства. Я це підкреслюю.

ДЕМЧЕНКО С.О. ...Від другої частини громадянського суспільства, я перепрошую, це я шуткую.

Пані Аліса, в мене питання досить принципове. Дивіться, якщо ми зараз цей законопроект кабмінівський приймаємо в першому читанні, спочатку рекомендуємо у першому читанні, потім Рада голосує в першому читанні, – відповідно до статті 116 відповідні зміни, які ми будемо робити до другого читання, вони мають відповідати предмету правового регулювання законопроектів. Предметом правового регулювання законопроекту кабмінівського, на відміну від інших альтернативних законопроектів, крім лобізму, є адвокація. Тобто наскільки ви погоджуєтесь з тим, що відповідним законом майбутнім, а це ми не змінимо, якщо він буде проголосований в першому читанні, будуть врегульовані питання адвокації, тобто діяльності громадських організацій, пов'язані з просуванням тих чи інших законопроектів?

Дякую.

ШУШКОВСЬКА А. Якщо можна, так коротко відповім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

ШУШКОВСЬКА А. Наскільки ми розуміємо, що вже в кабмінівському законопроекті адвокація була виключена зі сфери застосування, при цьому чомусь ще зберігається дефініція адвокації. Так, стаття 3 є виключенням...

ДЕМЧЕНКО С.О. Вона не виключена.

ШУШКОВСЬКА А. Стаття 3 передбачає, що лобіювання не є адвокацією. Просто треба уточнити, що вона дійсно не підпадає під сферу регулювання цього законопроекту. Тому ми і пропонуємо, щоб якщо створювати робочу групу, то все ж таки створювати її на етапі до прийняття в першому читанні, що всі такі речі і неясності виключити навіть...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Аліса, робоча група створена, так що, робоча група створена вже.

ВЛАСЕНКО С.В. А в чому, на ваш погляд, різниця між адвокацією і лобіюванням?

ШУШКОВСЬКА А. Якщо дуже просто, то адвокація відбувається з метою суспільного блага, а лобіювання – це в інтересах певної компанії чи групи фінансових компаній. Це завжди про якесь матеріальне чи нематеріальне благо.

ВЛАСЕНКО С.В. А в інтересах інших держав? А в інтересах громадських організацій інших держав це лобіювання чи адвокація?

ШУШКОВСЬКА А. Залежить від того, яка мета: чи отримання прибутку чи ні.

ВЛАСЕНКО С.В. А, тобто якщо ви виходите і кажете: у мене мета – суспільне благо, то тоді це не лобіювання, чи як?

ШУШКОВСЬКА А. Так, якщо це насправді суспільне благо, так.

ВЛАСЕНКО С.В. Знову-таки так усе є суспільним благом. Знову-таки читайте мудру людину Петра Мойсейовича Рабіновича, доктора юридичних наук, глибу в питаннях теорії держави і права, це все є суспільним благом. Все є суспільним... Будь-яке формальне покращення, є суспільним благом, будь-яке.

ШУШКОВСЬКА А. Якщо це зниження податкової пільги якоїсь або приносить перевагу певним компаніям, то це не суспільне благо, це вже благо певної компанії. Але це все можна обговорювати, знову ж таки багато критерії, які можна прописати або ознак як чітко розмежувати.

ВЛАСЕНКО С.В. Добре. Законопроект, який забороняє аборти, це суспільне благо, чи це що? Законопроект, який дозволяє одностатеві шлюби, це що таке, це суспільне благо?

ШУШКОВСЬКА А. Якщо потрібно буде, ми можемо зробити певну аналітику на цю тему, подивитися, як відбувається в інших державах, чи це розглядається як предмет адвокації чилобіювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги...

ВЛАСЕНКО С.В. Послухайте, якщо будь-яка громадська організація відкриє рот по абортах у Сполучених Штатах Америки, то їх зразу запишуть в усі лобісти, які тільки можливо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, у мене пропозиція, давайте далі рухатись.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я просто задав питання, якщо дозволите, я вже звик, коли я задаю питання, що всі інші також підключаються до нього, це означає, що це турбує не тільки мене. Це приємно.

ВЛАСЕНКО С.В. І ви задаєте цікаві питання, пане Сергію.

ДЕМЧЕНКО С.О. Це навзаєм, пане Сергію. Дякую.

Я хотів уточнити, пані Аліса, мені чітка треба відповідь для того, щоб приймати рішення при голосуванні, підтримати відповідний проект рішення комітету чи ні. Я хотів би дізнатися все-таки позицію громадських організацій, які ви представляєте.

Ви підтримуєте прийняття в першому читанні законопроекту саме в редакції Кабінету Міністрів, чи не підтримуєте?

ШУШКОВСЬКА А. За умови, якщо адвокатів буде повністю виключено зі сфери регулювання, щоб не було різночитань. Підтримуємо за умови, якщо воно не буде регулювати адвокацію.

ДЕМЧЕНКО С.О. Тоді у мене питання до Кабінету Міністрів, чи підтримують вони в другому читанні, щоб це питання адвокації не було регульованим, як громадські організації просять.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будемо опрацьовувати до другого читання, там і дізнаємося позицію Кабінету Міністрів і всіх інших стейкхолдерів.

Юлія Кириченко, вам слово, прошу.

КИРИЧЕНКО Ю.М. Дякую, шановний пане голово. Дякую насамперед комітету за запрошення на це засідання. Юлія Кириченко, керівниця проектів з питань конституційного права Центру політико-правових реформ, співголова ради Коаліції Реанімаційний пакет реформ. Зокрема ОПОРА і Центр політико-правових реформ у співпраці з IFES формували позицію, експертну позицію формують зараз громадянського суспільства, яка була підтримана, ви вже знаєте, великою кількістю організацій.

На сьогодні, перше, ми вдячні саме Офісу віцепрем'єр-міністерки, що вона конструктивно підійшла до діалогу з громадянським суспільством і наші, мені здається, чіткі позиції були враховані. Проте деякі наші пропозиції, зауваження не були враховані. Зокрема, як вже говорилося, якщо ми перейшли до регулювання лише лобізму, і теж у мене питання, подумайте, чи правильно говорити про доброчесне лобіювання? Може, тоді нам всюди треба писати про доброчесне правосуддя, що це професійна діяльність. Є питання, все-таки має бути якась стала практика і в назві закону.

На сьогодні я зазначу, що вчора ми дали такий стислий висновок від Центру політико-правових реформ про позицію, яка була скоординована з громадянською мережею "ОПОРА", експертами, які працювали цей місяць на цій тематиці. Так само ми працюємо над порівняльним аналізом для комітету, оскільки був висновок на програму

"РАДА" USAID і будемо намагатися якомога швидше на цьому тижні заслати більш детальний порівняльний аналіз, як врегульована лобістська діяльність саме в Європі. І хочу нагадати, що у нас цей закон є в треку євроінтеграційний. Тому наша позиція чітка, треба дивитися на регулювання саме європейської лобістської діяльності. І для чіткості зазначу, що наша була позиція, що найкраще, виходячи з регламентних норм, певне покращення, певні рекомендації зробити в межах робочої групи до ухвалення в першому читанні. І наша позиція, що треба підтримати урядовий законопроект і є деякі слухні позиції в альтернативному, в альтернативних законопроектах, які можна теж буде використати, щоб покращити саме урядовий законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Юля.

Микола Бойчук, потім Олександр Новіков. Сергій Власенко, ви руку підняли, це з минулого разу чи ви щось хотіли...

ВЛАСЕНКО С.В. Ні, ні, ні, я хотів додати, але дуже коротко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, прошу. Тоді Сергій Власенко, вам слово спочатку.

ВЛАСЕНКО С.В. Ви знаєте, так само як я не люблю, коли люди виступають від всього громадянського суспільства, не маючи на це повноважень жодних, так само мене дуже дивує, коли люди кажуть, що ми тут виступаємо як експерти, хоча вони прямо зацікавлені в прийнятті цього закону.

Експерт – це той, хто незалежний в цьому питанні. Вибачте, пані Юлія, при всій повазі до вас і до вашого досвіду в цій ситуації, але ви не можете, не є і не можете бути експертом, тому що ви зацікавлені в прийнятті цього закону, оскільки якщо би закон був прийнятий в нормальному варіанті, ви би були визнані лобістами, ваша організація, і ті організації, які ви представляєте, були би визнані лобістами. Тому ви не можете бути тут експертом. Це приблизно так само, знаєте, як ми, ми ж деколи радимося як комітет із судьями, коли приймаємо законопроект по... який регламентує певні поняття, певні питання суддівської діяльності, але це не означає, що судді виступають експертами. Ми їх запитуємо, оскільки вони в цьому варяться. Тому ми вас запитуємо як лобістів, поясніть нам, будь ласка, скажіть нам щось, ви ж, це ж закон про вас насправді і про вашу діяльність. І ви хочете із нього винирнути в будь-який спосіб, тому просто моє зауваження

в тому, що ви не є і не можете бути експертом в цьому питанні. Ви – люди, які мають експертизу певну, тому що ви цією діяльністю займаєтеся, і ми тому вас слухаємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Володимирович.

КИРИЧЕНКО Ю.М. *(Не чути)* ...якщо можливо, я хвилину відповім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пів хвилини.

ВЛАСЕНКО С.В. У мене до вас питань немає. Вибачте.

КИРИЧЕНКО Ю.М. Хочу нагадати, що я є співголовою ради Коаліції Реанімаційний пакет реформ.

ВЛАСЕНКО С.В. Да і бог з ним. А я співголова всесвітнього конгресу любителів пива і далі що?

КИРИЧЕНКО Ю.М. Окей. Чесно кажучи, ваші тези мене більше наштовхують, що нам треба повернутися до законів 2014 року і до досвіду Російської Федерації з іноагентами. Ваші тези підпадають під те регулювання.

Дякую.

ВЛАСЕНКО С.В. Ви знаєте, я не думаю, що треба тут вішати ярлики, не треба тут вішати ярлики, бо історія зразку саме про те, що всі, хто проти нас, всі тут друзі Путіна... Ви знаєте, і в 2013 році, на відміну від вас, по тюрмах лазив і друзів своїх звідти витягував, коли ви тут хлопали Януковичу. Тому не треба мені розповідати ці всі історії. А про іноагентів забудьте, забудьте історію з порівнянням з іноагентами. Закон про лобізм – це закон про лобізм. А закон про іноагентів в Сполучених Штатах Америки називається FARA. Це перша історія.

І друге. Я нагадую вам, до Єврокомісія заявила місяць назад, що вони теж будуть приймати закон про іноагентів. Тому не треба маніпулювати, це дешеві маніпуляції. Знаєте, я ці маніпуляції з'їв в 2013 році і забув вже про них.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую, колеги. Получається, Сергій Володимирович, якщо ви всевітня організація любителів пива, ви теж, получається, лобіст чи експерт зацікавлений?

ВЛАСЕНКО С.В. Я пиво люблю, я його не лобіюю. Тому що я, навпаки, його для себе хочу залишити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясно.

Колеги, дивіться, насправді перед тим, як наступні виступлять, давайте економити час, ми вже досить довго працюємо. Тому максимально стисло.

Павло Васильович, я бачу, що ви руку підняли. Я перед цим просто хотів би пару ремарок від себе зробити.

Колеги, дивіться, дійсно, в звіті Європейської комісії зазначено прийняти законопроект про лобізм у відповідності до стандартів Європейського Союзу. Ну, тут вже не один виступаючий говорив, що ні в кого ніяких стандартів Європейського Союзу немає. Тому, звичайно що, приймаємо закон з огляду на практику Європейського Союзу, скоріше, його країн, країн і інституцій Європейського Союзу. Бо є певним чином регулювання в Європейському парламенті, є в різних країнах, там по-різному регулюється ця діяльність і так далі. І правильно сказав Сергій Володимирович, я теж це знаю і читав так само, про те, що йдуть певні тенденції на зміну регулювання взагалі в країнах Європейського Союзу такої діяльності. Я думаю, що в разі прийняття нами законопроекту не виключається, що в подальшому при зміні регулювання і встановленні більш якихось уніфікованих стандартів в самому Європейському Союзі, ми як країна, яка рухається до Європейського Союзу і буде адаптувати наше законодавство, нам теж доведеться змінювати наше законодавство, якщо буде ухвалено Закон про лобізм, вже з огляду на практику Європейського Союзу. Так що, я думаю, що навіть прийняттям закону, робота по нормативному врегулюванню процедур лобізму в Україні не завершиться, вона скоріше тільки відкриється. І деякі питання, які ту досить дискусійні, можливо, будуть вирішені, коли будуть єдині підходи і в самому Європейському Союзі, і тоді аргументів чи "за" чи "проти" буде набагато менше.

Микола... А ми будемо, єдине що можемо сказати, ми будемо відстежувати цю практику і всю зміну регулювання лобістської діяльності в Європейському Союзі як Комітет з питань правової політики досить ретельно, і думаю, що будемо рухатись паралельно чи в унісон з ними.

Микола Бойчук USAID... А, ні, Павло Васильович Павліш. Прошу, Павло Васильович, вам слово.

ПАВЛІШ П.В. Дякую, Денис Вячеславович за надане слово.

Я би хотів запитати у представників громадських організацій і тут пані Аліса говорила, що є пропозиція виключити термінологію адвокації. А питання практичне: чи не станеться так, тому що на деяких заходах до мене також підходили представники громадського суспільства і якраз скаржилися на ту попередню редакцію, яка була представлена з боку НАЗК, хоча вона мені подобалася. Я хочу зазначити, чи у разі виключення термінології адвокації чи не призведе до того, що якраз організації громадського суспільства якраз і будуть підпадати більше під термінологію лобізму. Тому, я так розумію, Кабмін і НАЗК цю редакцію погодили в тому, що термінологія адвокації, вона надає можливість якраз відмінити адвокацію від лобізму.

ВЛАСЕНКО С.В. Відрізнити мається...

ПАВЛІШ П.В. Відрізнити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Васильович, у мене єдине питання. До кого у вас запитання, бо у нас, як ми з'ясували, багато представників різних частин суспільства?

ПАВЛІШ П.В. Ну, давайте, то Аліса Шушковська пропонувала цю зміну, тому я думаю, що буде доречно, і, щоб вона відповіла.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

ШУШКОВСЬКА А. Дякую за запитання. Да, наша позиція полягає в тому, що потрібно виключити адвокацію, і термінологію, і визначення, і чітко прописати і деталізувати дефініцію лобізму. Прописати, які ознаки, яка мета, хто чітко підпадає під лобізм?

Окрім цього ми пропонуємо, щоб у виключеннях прописати, що громадські організації не підпадають під сферу дії цього закону і тоді відповідно, не буде підстав для ризиків, які ми зазначили – така наша позиція.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. USAID.

БОЙЧУК М.Г. Доброго дня! Я юридичний радник парламентської Програми USAID. Не буду вже зачіпати питання адвокації, вже дуже багато про це проговорили. Хочу зупинитися на кількох моментах, які можуть бути корисними членам комітету при прийнятті рішення щодо відповідних законопроектів.

По-перше, наша програма уже надсилала довідку комітету на запит, власне, комітету саме по міжнародному досвіду і по міжнародних стандартах лобіювання. Вона безсторонньо об'єктивна без позиції по конкретних законопроектах. Я думаю там, якщо Денис Вячеславович дасть відповідне доручення секретаріату, вони можуть поділитися, вона в електронному вигляді, ми її також надсилали і членам комітету, думаю, вона всім буде корисна, з посиланням там на відповідні джерела.

Друге. Наша програма. Основний мандат нашої програми – це посилення внутрішньої спроможності парламенту, покращення внутрішніх процедур парламенту, і так далі. І в цьому зв'язку також важливо зазначити, що будь-яке регулювання лобіювання, якою б не була його модель, повинне узгоджуватися також із іншими механізмами представництва, регулювання представництва публічних інтересів у парламенті. Тобто у цьому зв'язку слід згадати законопроект 4254 про публічні консультації і 8327 про кодекс етики народних депутатів. Тобто якби законопроект про лобіювання узгоджувався також із цими законопроектами в подальшому, можливо, там вони б приймалися пакетом, це було би також корисно.

І третя теза, про яку також ніхто не згадував, у висновках, рекомендаціях Єврокомісії, які, власне, наполегливо рекомендують прийняття законопроекту про лобіювання, вказується також прямо, що цей закон має бути частиною антиолігархічної інфраструктури. Тобто це також, хотілося би побачити якісь конкретні механізми, зокрема, можливо, також потім на етапі доопрацювання законопроекту і обґрунтування, як саме той чи інший законопроект відповідатиме ось цій меті розбудови антиолігархічної інфраструктури.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Новіков.

НОВІКОВ О.Ф. Колеги, коротенький коментар щодо одного слова – добросовісного лобіювання, чому саме добросовісне. Нагадаю, що ми рухаємося не тільки в ЄС, в НАТО, а ще в Організацію економічного розвитку і співробітництва. Україна є учасником

Рекомендацій з публічної доброчесності, які передбачають якраз розвиток публічної доброчесності. Це один з рекомендованих відповідно до стандартів ОЕСР, дійсно в ЄС немає стандартів, ОЕСР має стандарти врегулювання лобіювання, тому саме про доброчесне лобіювання.

І загальний коментар, колеги, щоб ми просто реальність трошки усвідомлювали, Україна на сьогодні найбільш по рейтингу СРІ, не по фактичному рівню корупції, по фактичному рівню корупції у нас значно краще результати, по рівню сприйняття корупції друга після Росії найбільш корумпована держава в світі. Тому ми маємо точно не працювати, як вчора, це до Юлії Кириченко і її коментаря.

І, колеги, я закликаю кожного з вас: якщо ви працюєте сьогодні, як працювали вчора, ми вже програли. Так ми точно програємо і війну, і країну, якщо будемо кожного дня працювати, як працювали десять років, і користуватись тими практиками, які нас зробили найбільш корумпованою країною і найбільш корумпованою після Росії в рейтингу СРІ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, переходимо до голосування за запропонований проект рішення комітету. Так, колеги, прошу підтримати запропонований проект рішення. Нагадаю, там комітет рекомендує включити в порядок денний основний і альтернативні і прийняти за основу основний законопроект, інші відхиливши. Прошу підтримати.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.

Демченко.

ГУНЬКО А.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це хто? Демченко?

ГУНЬКО А.Г. Гунько – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, Гунько – за, тоді ... *(Не чути)*

ГУНЬКО А.Г. Гунько – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Для стенограми: долучився член комітету Гунько Анатолій Григорович, також присутній на засіданні

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Дирдін – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Макаров.

МАКАРОВ О.А. Макаров – утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.

Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков.

НОВІКОВ М.М. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для стенограми: також у нас присутній член комітету Новіков Михайло Миколайович.

ВЛАСЕНКО С.В. А я думав, що ви Олександра Новікова запитали: як він голосує?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ні. У нас свій є Михайло Миколайович.

Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Павліш – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш – за.

Пузанов.

Соболєв.

СОБОЛЄВ С.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, рахуємо. 12 членів комітету – за, 4 – утрималися, проти – нуль. Отже, рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Єдине питання у нас: хто доповідачем від комітету буде по даному законопроекту? Колеги, пропоную Миколу Олексійовича Стефанчука. Немає заперечень?

ВЛАСЕНКО С.В. Не заперечую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, немає заперечень? Не потрібно окремо голосувати?

_____. Немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді Микола Олексійович буде доповідачем по цьому законопроекті.

Пані Людмила Буймістер, ви руку підняли.

БУЙМІСТЕР Л.А. Дуже дякую. Колеги, дякую, у мене одне єдине прохання, ви коли будете доопрацьовувати законопроект на робочій групі, запрошуйте, будь ласка, щоб була можливість ті правки і пропозиції, які зараз направляю і вам листом так само на комітет, і уряду, щоб їх розглянути під час підготовки до другого читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Обов'язково. Дякую вам, пані Людмила, за участь за запропонований законопроект. Я як керівник робочої групи також закликаю вас долучитись до діяльності цієї робочої групи.

Рухаємося далі тоді. У нас законопроект 10208 був, ми прибрали з порядку денного. Переходимо до наступного питання порядку денного, пропозиції комітету до проекту порядку денного одинадцятої сесії Верховної Ради.

Чи є необхідність обговорювати, чи можете перейти до голосування?

_____ рішення по 3059 має бути проголосоване.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, чекайте, точно. Вибачайте, колеги. Да, у нас ще є законопроект 3059, є запропонований проект рішення, ми їх обговорювали разом, отже пропоную перейти до голосування за запропонований проект рішення комітету по законопроекту 3059.

Прошу підтримати проект рішення по законопроекту 3059.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.

ГУНЬКО А.Г. Гунько – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Демченко.

Да, дякую.

ДЕМЧЕНКО С.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За. Дякую.
Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.
Макаров.

МАКАРОВ О.А. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.
Німченко.
Новіков.

НОВІКОВ М.М. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.
Соболєв.

СОБОЛЄВ С.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс – за.

Рахуємо. 11 членів комітету – за, проти – 1, 4 – утримались. Отже, рішення прийнято. Дякую, колеги.

Тоді переходимо до наступного питання нашого порядку денного. Це пропозиції комітету до проекту порядку денного одинадцятої сесії Верховної Ради. Чи є необхідність обговорювати, чи можемо перейти до голосування? Тоді переходимо до голосування за запропонований проект рішення комітету.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.

ГУНЬКО А.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Дирдін – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев.

Пузанов – за. Прийнято.

Соболев – за. Прийнято.

Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс. Фріс!

Отже, рахуємо.

ФРІС І.П. За, пане голову. Перепрошую, щось не включається в мене звук.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прийнято. Окей.

17 членів комітету – за, проти – 0, утрималось – 0. Отже, рішення прийнято. Дякую, колеги.

Переходимо до наступного питання порядку денного – це план роботи комітету на період одинадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

Можемо переходити до голосування? Так, тоді переходимо до голосування за запропонований проект рішення.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Гунько.

ГУНЬКО А.Г. Гунько – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ДИРДІН М.Є. Дирдін – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін – за. Почув. Прийнято.

Князевич.

Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев.

СОБОЛЕВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 17 членів комітету – за, проти – 0, утримались – 0. Отже, рішення прийнято. Дякую, колеги.

Переходимо до наступного питання нашого порядку денного – звіт комітету про стан виконання плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 23-й рік.

Колеги, я прошу після цього питання також не відключатись, тому що у нас в "Різному" потрібно проголосувати ще зміни до складу робочих груп. Тобто зараз розглядаємо шосте питання – звіт комітету. Чи є необхідність обговорювати чи можемо переходити до голосування? Отже, переходимо до голосування за запропонований проект рішення по цьому питанню.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.

ГУНЬКО А.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Дирдін – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

Соболєв.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги зараз порахуємо. 16 членів комітету – за, проти – 0, утримались – 0. Отже, рішення прийнято. Дякую, колеги.

Колеги, у нас "Різне". Ми в "Різному" з вами домовлялись розглянути питання щодо подання кандидатур до складу парламентської делегації, зараз вам скажу, здається, Радою Європи. Бо ми маємо подати у відповідності до листа Голови Верховної Ради саме до Парламентської асамблеї Ради Європи, пропозиції стосовно кандидатур до ПАРЄ до 8 січня поточного року. Тому давайте щодо кандидатур до Парламентської асамблеї Ради Європи, колеги, хто у нас кандидатури, хто вважає, що необхідно комітетом прийняти рішення про направлення. Я знаю, що у нас в складі комітету є вже люди, які мають досвід участі у відповідній делегації Парламентської асамблеї Ради Європи.

Сергій Власенко, вам слово.

ВЛАСЕНКО С.В. Пане голову, тут ситуація така достатньо складна. Насправді фракція "Батьківщина" делегувала мене і Сергія Соболева у нас є наша квота, це фракційна квота вона не комітетська. Я вважаю, що комітет по ідеї, жоден комітет, по ідеї, має сумнівні повноваження з цього приводу. Але, якщо є ласка комітету, ми не будемо заперечувати, і те, що я не буду голосувати за це рішення, з вашого дозволу, оскільки воно буде стосуватися мене особисто, якось так, пане голову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Микола Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Шановні колеги, я думаю, що і пан Сергій Власенко, і пан Сергій Соболев – це якраз ті представники нашого парламенту, які користуються високим рівнем поваги і авторитету в Парламентській асамблеї. І вони мають достатньо потужні персональні зв'язку і досить активно підтримують Україну на міжнародному рівні, тому рекомендую підтримати ці кандидатури. І хотів би зазначити, що навіть незважаючи на те, що вони самі мають можливість голосувати, їм достатньо заявити про конфлікт інтересів і вони мають право голосувати і підтримувати свої кандидатури, оскільки кожен голос, як ми розуміємо є важливим в прийнятті цього рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. Я так само, оскільки, моя кандидатура представлена, я не можу голосувати за себе і тому я просив би врахувати це.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Павло Васильович.

Колеги, давайте так, якщо у нас всі, у нас надійшли там теж листи, наскільки я знаю, можливо, колеги, хто пропонував свою кандидатуру до складу, висловиться на комітеті, хто...

ПАВЛІШ П.В. Денис Вячеславович ... *(Не чути)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кандидатуру, да, просто якщо всі не будуть голосувати, то нам голоси де зібрати? Можливо, ми тоді по кандидатурах просто проголосуємо, щоб інші мали можливість.

ПАВЛІШ П.В. Можу, да, висловитися?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, да. Павло Васильович, прошу.

ПАВЛІШ П.В. Дякую.

Зразу скажу, що я не подавав свою кандидатуру, тому хочу зупинитися на наступному. Ну, дійсно представники нашого комітету було б добре, щоб були представлені. А, враховуючи те, що в нас в країні зараз війна і я думаю, що, ну, є важливим питанням щодо того, щоб досвідчені люди, які вже представляли і гідно і представляли парламент, тому я буду підтримувати і пана Сергія Соболева, і пана Сергія Власенка. Якщо з наших колег хтось ще там подавав свою кандидатуру, я також підтримаю, принаймні якщо їх дійсно відрядять, то це буде для нас також корисно, щоб наші члени комітету були представлені там із нашої фракції або там, може, не тільки з нашої.

Дякую.

А Сергія Власенка, Сергія Соболева буду також підтримувати, це є важливим. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Сергій Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Колеги, я подавав свою кандидатуру на відповідні посади. Але я так розумію, що ми маємо подати не більше двох кандидатур, які можуть пройти до складу ПАРЄ. На мою думку, пан Власенко, пан Соболев є з більшим досвідом, ніж я, тому конкурувати з ними в цьому питанні, напевно, буде не зовсім справедливим з точки зору якості роботи. Я думаю, що в них якість буде вища. Мені знадобиться деякий час, хоча практика в мене роботи там також існує.

Тому, якщо комітет висуватиме дві кандидатури - я підтримав би також пана Соболева і пана Власенка, а свою кандидатуру тоді зняв. Якщо все-таки буде можливість трьох кандидатів і всі три можуть пройти, то тоді є сенс. Якщо ні, то тоді тільки ці ... *(Не чути)*

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, мені особисто не відомі обмеження по кількості кандидатур, які комітет може запропонувати. Надійшла заява від вас, просто визначтеся чи ви знімаєте свою кандидатуру.

ДЕМЧЕНКО С.О. Тоді, якщо є можливість, просто в рішенні комітету ми можемо пріоритетність визначити. Мене третім, якщо перші два проходять і більше місць немає, то третього немає сенсу, десь так, таким чином, якщо таке рішення можна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми просто кандидатури зазначаємо і все, без будь-якої пріоритетності.

Ви знімаєте чи не знімаєте кандидатуру? Просто визначтеся, щоб я знав як ставити на голосування.

ДЕМЧЕНКО С.О. Давайте тоді раз, два, три поставимо, просто мене третім та і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Коротше, не знімаєте, зрозуміло.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Олексійович Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Я хотів би зазначити, що у нас, коли народний депутат бере участь в обговоренні, він може голосувати з тих питань, які стосуються його особисто, і просто заявити про наявний конфлікт інтересів. Тому, враховуючи те, що я подавав заяву про включення мене також до цієї делегації, я заявляю про конфлікт інтересів і буду брати участь в голосуванні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Отже, колеги, у нас є чотири кандидатури, які комітет може запропонувати до складу Парламентської асамблеї Ради Європи. Це Сергій Власенко, Сергій Соболев, дві людини, які і так давно вже довгий час працюють в складі цієї делегації, я їх також буду підтримувати, і також є Микола Олексійович Стефанчук і Сергій Демченко, чотири кандидатури.

Я, колеги, пропоную, щоб ми підтримали всі чотири кандидатури і подали від комітету такі чотири кандидатури, а далі вже є певна процедура, як визначаються члени Парламентської асамблеї, делегації в Парламентській асамблеї Ради Європи. Але від комітету, якщо висловили бажання чотири людини, тим більше навіть частина має великий досвід, я вважаю, що давайте підтримаємо всіх чотирьох.

Єдине що, давайте так, щоб ми голосування зараз не зірвали, колеги, бо четверо претендують.

_____. Поіменно. По окремій кандидатурі кожний.

ГОЛОВЮЧИЙ. Да, давайте я поставлю по кожній кандидатурі окремо голосування. Хто там не хоче за себе голосувати, не голосуйте, як вирішили. Але, щоб нам вистачило голосів для цього.

Тоді перша кандидатура, з поваги Сергій Владиславович Соболев, перша кандидатура його. Давайте проголосуємо от як кандидатуру від комітету. Потім Сергій Власенко, потім Микола Олексійович Стефанчук, потім Сергій Демченко.

Прошу підтримати першу кандидатуру.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко. Ви не голосуєте, сказали.

Гунько.

ГУНЬКО А.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.
Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.
Німченко.
Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев. Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. Я сказав, я не голосую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За Власенка теж не голосуєте? Ви ж...

СОБОЛЄВ С.В. А ви поставили мене, сказали.

_____. Ви Соболева поставили, Денис Вячеславович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, точно-точно, вибачайте. Да, ви не голосуєте.

Тоді, Сергій Власенко, ви голосуєте за пана Сергія Соболева? Так, зрозуміло.
Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Порахуємо: 15 членів комітету – за, проти – 0, утримались теж – 0. Рішення прийнято, що стосується пана Сергія Владиславовича Соболева. Бажаємо вам успіху в подальшому просуванні і в подальшій роботі в Парламентській асамблеї Ради Європи.

СОБОЛЄВ С.В. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, наступна кандидатура, як я сказав Сергію, кандидатура пана Сергія Власенка. Прошу також підтримати.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк. Васюк.

ВАСЮК О.О. За, за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко. Не голосує.

Гунько.

ГУНЬКО А.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже рахуємо. 16 членів комітету – за. Проти – 0. Утримались – 0. Отже рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Так, наступна кандидатура – Микола Олексійович Стефанчук, прошу також підтримати.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Гунько.

ГУНЬКО А.Г. За.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А ви голосуєте?

СТЕФАНЧУК М.О. ...*(Не чути)* про конфлікт інтересів? Голосую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже рахуємо.

16 членів комітету – за. Проти – 0. Утримались – 0. Отже рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Наступна кандидатура – Сергій Демченко, теж прошу, колеги, підтримати.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Гунько.

ГУНЬКО А.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Демченко.

Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.

Німченко.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, рахуємо.

17 членів комітету – за, проти – 0, утрималось – 0. Отже, рішення прийнято. Дякую, колеги.

Колеги, у нас лишилось питання внесення змін до складу робочих груп, здається. Ігорю Колісник, прошу оголосить пропозиції до складу яких робочих груп ми увійшли.

КОЛІСНИК І.В. Добрий день! Ми розбили проект рішення на дві частини: це перший склад... Або можна проголосувати одним.

Значить, до складу робочої групи з питань лобізму. Я буду називати прізвища, бо проекти рішення скинуті на дівчат. Кохтар, Кашаник, Кириченко, Піскунова, Лозовський, Лациба, Айвазовська, Коцюруба, Романюк, Мохончук, Лимар, Базилевська, Купіна, Куксман.

До складу робочої групи стосовно опрацювання законопроектів 7520, 20-1, 20-2: Рудик, народний депутат, Костицька Марія Миколаївна.

І до складу робочої... один кандидат Акімов Дмитро Ігорович до складу робочої групи з питань опрацювання законопроектів щодо примусового виконання судових рішень з питань внесення змін до процесуального законодавства, стосовно вдосконалення законодавства про пенітенціарну систему і стосовно вдосконалення процедур добору на посади суддів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, колеги, чи є необхідність обговорювати дане питання?

КОЛІСНИК І.В. Сергій Олексійович попросив включити його до складу робочої групи лобізму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Сергію Демченко, ви з цього приводу хотіли?

ДЕМЧЕНКО С.О. Так, я, по-моєму, був відсутній на тому засіданні комітету, коли формувалася робоча група, я його пропустив, чи хворів, чи десь я був у відпустці. Тому просив би включити мене до складу цієї робочої групи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, одним голосуванням, немає заперечень, тоді проголосуємо. Тоді переходимо до голосування про включення зазначених осіб до складу робочої групи.

МАКАРОВ О.А. Дозвольте до складу законопроекту про лобізм Макарова, можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Макарова так само, Олега Анатолійовича, секретаріат, врахуйте.

ДИРДІНА М.Є. І Дирдіна, будь ласка, пане голово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдіна так само.

Прошу Микола Бойчук.

БОЙЧУК М.Г. Денис Вячеславович, ми також надсилали лист, там здається Івасик Станіслав мав бути і я – Микола Бойчук.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секретаріат, був лист?

КОЛІСНИК І.В. Зараз уточнимо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте швидко, щоб ми мали можливість тоді проголосувати.

Давайте, я є, скажіть ваше прізвище ім'я, по батькові, посада.

БОЙЧУК М.Г Бойчук Микола Георгійович, юридичний експерт Програми "Рада: наступне покоління".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Було таке Ігор Колісник?

КОЛІСНИК І.В. На електронну пошту надійшло: Бойчук і Івасик.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І Івасик? Добре, до складу робочої групи по лобізму, зрозуміло, врахуйте також.

ВЛАСЕНКО С.В. Тобто вони себе пролобіювали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поки що ж ми не прийняли лобізм.

Колеги, переходимо до голосування за запропоновані зміни до складу робочої групи, прошу підтримати.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.
Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.
Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.
Німченко.

ГУНЬКО А.Г. Гунько – за також.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько – за, прийнято.
Німченко.
Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов – за. Дякую. Прийнято.

Соболев.

Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук. Дякую.

Фріс. Фріс.

Отже, рахуємо. 15 членів комітету – за, проти – 0, утрималися – 0. Отже, рішення прийнято. Дякую, колеги.

Так, здається, ми вичерпали наш порядок денний, колеги, і "Різне", про те, що ми домовлялися обговорити і прийняти рішення.

Всім дякую за перше в цьому році, за перше засідання комітету, за прийняті рішення, за роботу у складі комітету і на засіданнях комітету. Колеги, бажаю, щоби свою плідну роботу ми продовжували, свою плідну роботу, в і 2024 році, і звичайно, щоб цей рік став роком наших великих перемог. Все. Всім дякую за участь в комітеті, всім бажаю безпеки, здоров'я і благополуччя. До зустрічі.